

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Augustini Barbosae ... Collectanea doctorum tam
veterum, quam recentiorum, in ius pontificium universum**

In Qvo Tertivs Et Qvartvs Decretalivm Libri continentur

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1669

De Immunitate Ecclesiarum, &c. Tit. XLIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95279](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95279)

CAP. Tua nos. VI. & ult.

Caeleſt. III.

Ecceſiam nouam ædificare poteſt Episcopuſ propter indigentiam, non obſtante iuramento de rebus Eccleſiæ non alienandis. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Butr. Hoſt. Henric. Anchar. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 452. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 548. remiſſiue Ximen. in concord. p. 1. refertur ab Anton. Auguſt. collect. 2. Decret. lib. 3. tit. 26. cap. 5.

Ex hoc text. vulgò colligitur Principes ſtatuentes ne in eorum ſtatu poſſint ædificari de nouo Eccleſiæ, & Monaſteria ſine eorum ſcientia derogare immunitatem Eccleſiaſticam, vt per Colleg. Bononien. pro libertate Eccleſ. contra Venetoſ, n. 43. Patres Theologos Religionis ſeruorum, in deſenſ. cenſ. Pauli V. Vgolin. in reſponſ. ad Inueſtiſ. gymn. Patauii contra Venetoſ, c. 6. §. 1. cum quatuor ſeqq. Philip. Maynar. de priuileg. Eccleſ. contra Venetoſ, p. 2. art. 24. Ioan. Franc. Fagnan. in tract. de inſtitia cenſur Pauli V. p. 2. pag. 26. Ferdin. de Baſtidia in antidoto contra Paulum Venetum, p. 2. argum. 10. & ſeq. Anton. Boni. in reſp. pro cenſuris Pauli V. contra Venetoſ, Paul. Comitoli. in tract. Apologet. contra Venetoſ, c. 1. n. 17. Valenzuela in deſenſ. monit. Pauli V. p. 2. n. 28. & ſeq. Et licet à Valente, Theodoſio & Arcadio Imperatoribus fuerit prohibitum Eccleſiæ ædificari ſine Principis licentia, vt patet ex l. nemo, C. de relig. & ſumpt. funer. hoc tamen Imperatores illi effecerunt de facto, & propterea totum in hoc fuit poſtea reuocatum à Iuſtiniano in l. ſancimus, §. ſiquidem, C. de Episcop. & Cleric. & in auth. vt null. fabric. orat. dom. & c.

Oratorii. Notatur ad hoc, quòd Oratorium dicitur Eccleſia, ſen altare orandi cauſa conſtructum, vt per Rebuff. de pacificis poſſeſſ. n. 286. Et de oratoriis Hieronym. Carat. in opusculo de iuribus parochialibus, tit. 2. ubi c. 14. quòd oratorium publicum auctoritate Episcopii conſtructum venit appellatione beneficij, & ſi habeat dotem cum aliis requiſitis & campanulam, cenſetur Eccleſia, & eius appellatione venit. Et auctoritate Episcopii præſumi oratorium à principio erectum, quando haberet Altare lapideum, ſtabile, & non portatile, dicit Decian. in tract. crimin. lib. 6. c. 2 §. n. 19. quem refert Farin. de immun. Eccleſ. n. 267. Et oratoria quando dicantur publica, & quando priuata, vide Mar. Ital. de immun. Eccleſiarum, c. 4. §. 4.

De Immunitate Eccleſiarum, &c.

TIT. XLIX.

SUPER hanc rubr. ſcripſerunt Zabarell. Ioan. Andr. Butr. Anchar. Henric. Panorm. Henric. Canif. Guillelm. Durand. in breuiario aucto. iuris Canon. fol. 117. Ioan. de Londris in breuiario ſanctorum Canon. fol. 176. Martin. Meſhart. in epitome Decretal. fol. 152. Petrus de Rauenna in compend. iuris Canon. Dan. Venat. in analyſi methodica iuris Pontif. pag. 512. Goſfred. & Hoſt. in ſum. huius tit. Alex. Caſſan. & Anaſt. Germon. in paratiſis ad quinque libros Decret. Lancelot. in inſtit. Canon. noue Barthol. Carthagena in expoſit. titul. iuris Canon. Zypæ. in analyſi poſtremi iuris Eccleſiaſt. enarrat.

pag. 319. nouiſſimè Ioan. Honor. lib. 3. ſumm. in Decret. omnes ſub hac rubr.

De materia huius tit. integros edidit tractatus Remig. de Gonni, Marius Italia, Laurent. Ortiz de Ibarola, Alexander Ambroſinus, Alexander Peregrinus, & Proſper Farinacius, Anaſtaſ. Germon. de ſacrorum immunitatib. de illa agunt Ordin. Regia Luſitan. lib. 1. tit. 5. vbi parens meus, Angel. Tabien. Armil. Sylueſt. & alij ſummiliſt. verbo immunitas. Covar. lib. 1. variat. c. 20. Natar. in man. cap. 27. à n. 17. Caſſan. in conſuetud. Burgundia. rubric. 1. §. 5. à num. 111. pag. 211. Clar. 4. fin. 9. 30. Lancelot. in inſtit. Canon. lib. 2. ſub hoc tit. Ioan. Barber. in viatorio iuris rubric. 31. de violatoribus immunitatum, Bernard. & Salzed. in practica. cap. 126. in nouiſſ. edit. Azeved. l. 2. à n. 21. & l. 3. tit. 2. lib. 1. & tit. 6. lib. 4. noua recopil. Gam. Luſit. decif. 141. 179. & 362. mma. 2. Decian. in tract. criminal. lib. 6. c. 24. Peguer. in criminali decif. c. 40. Aloyſ. Ricc. in collect. decif. p. 1. collect. 119. & p. 5. collect. 1793. Cur. Philip. p. 3. §. 1. 2. Menoch. de præſumpt. lib. 5. præſumpt. 1. Gutier. practica. lib. 1. q. 1. & lib. 1. q. 4. Ceual. communium contra communes, q. 689. Quelad. in practica. queſt. c. 1. Soar. de Pace in practica. p. 1. tom. 1. cap. 3. §. 3. Farin. in praxi crimin. p. 1. q. 28. Bobadil. in ſua politica, lib. 2. c. 14. Valaſc. conſil. 81. Franciſc. Carraco in explicat. ad aliquas leges nouæ recep. c. 3. Card. Tulch. lit. E. concl. 11. tom. 3. Iodoc. Coccin. in ſua theſauro Chriſtiano, tom. 2. lib. 8. art. 8. Cardoſ. in praxi iudicum, verba Eccleſia. a. n. 71. Cabed. p. 1. arreſto 77. & p. 2. arreſto 59. & 60. Ludon. Miranda de ordine iudiciario, q. 16. art. 7. Pradill. in ſumma legum penalium, p. 2. caſu 4. Mut. Anton. Genueſ. in practica Archiepiſc. Neapolit. c. 22. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 5. tract. 2. c. 8. cum ſeqq. 5. B. ap. de la Torre in 2. 2. D. Thoma. q. 99. art. 3. gradu 8. cum ſeqq. Ioan. Franciſc. Leo in theſauro fori Eccleſiaſt. p. 1. c. 13. Azor. inſtit. moral. p. 2. lib. 9. cap. 8. cum ſeqq. Camil. Borrel. in ſumma omnium decifion. tit. 31. de hiſ. qui ad Eccleſiæ conſugium, Diana moral. reſol. p. 1. tract. 1. de immunit. Eccleſ. Franc. Molin. poſt tract. de brachio ſeculari, ſub tit. de ſacra homicidio amittenda immunitate, Rebuff. tom. 2. ad leges Gallia, ſub hoc tit. Gabr. Pereira de manu Regia, p. 2. c. 50.

SYMMARIVM.

1. Index laicus non debet indicare, nec hoſpitiuſ querere in domibus Eccleſiaſticiſ.
2. Index ſeculariſ in domo Eccleſia ius dicere non debet.
3. Indices ſeculares prætextu alicuius conſuetudiniſ hoſpitiuſ in Eccleſiarum domibus vendicare non debent.
4. Clerici, & ipſorum domus non tenentur ad hoſpitiuſ dum Legatoſ Principiſ ſine alicuius Dominiſ, aut Comitriſ vel Duces militum, aut ipſoſ militet.

CAP. Vt in domibus. I.

Ex Synod. Ioan. Papa.

Officialiſ, Index, Comes, vel miniſter qualiſ poſt conſuetudine non debent facere, vel vindicare placituſ, aut hoſpitiuſ in domibus Eccleſiarum, ſed conſtituere domoſ in lociſ publiciſ, in quibuſ placituſ teneant, & hoſpitiuſ. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabarel. Ioan. Andr. Butr. Hoſt. Henric. Anchar. Panorm. Viuian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 453. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 548. remiſſiue Ximen. in concord. part. 1. & 2. refertur

De Immunitate Eccles. &c. Tit. XLIX. 437

refertur ab Anton. August. collect. 3. tit. 36. cap. 1.

2 Placitum. Notatur ad hoc quod iudex secularis in domo Ecclesie ius dicere non debet, vt per Nauar. de iuris canon. c. 5. num. 3. cum segg. Azor. in iur. moral. p. 2. lib. 3. c. 9. q. 7. Placiti autem nomine que veniant, vide dicta ad c. 1. n. 6. de Feriis, pag. 401.

3 Vel hospitium vendicent. Notatur ad hoc quod iudices seculares preterea alicuius consuetudinis hospitium in Ecclesiis domibus vendicare non debent, vt per Azor. d. c. 9. q. 8. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 3. c. 1. n. 4. Clerici enim, & ipsorum domus non tenentur ad hospitandum Legatos Principis, siue alicuius Domini, siue Comitum, siue Duces militum, aut milites, tum propter immunitatem Ecclesiasticarum personarum, tum vero propter dissolutiones, & lasciuias, quae plerumque fiunt ab huiusmodi militibus, vt per Abb. in presenti, n. 1. & 3. Gregor. l. 1. tit. 6. p. 1. Perez l. 1. tit. 2. lib. 1. Ordinationum, pag. 52. & l. 1. tit. 3. eod. lib. 1. pag. 60. & l. 27. tit. 3. eodem lib. 1. pag. 109. Flores de Menar. lib. 1. q. 2. num. 207. Modern. de iurisdic. p. 4. cent. 1. casu 86. num. 9. Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de exemptionib. clericorum, & eorumdem bonorum a muneribus publicis, §. 4. num. 4. & 5. Fr. Francisc. Coriolan. in explicat. Bullae in Cerna Domini, excomm. 18. vers. quinto, Fillio. tract. 16. c. 1. quest. 2. num. 351. nouissime Bonacina in Bullam Cerna Domini, quest. 16. puncto 3. §. 1. num. 5.

S Y M M A R I U M.

- 1 Necessitas tempore non debet aliquis excusari a munerum, seu ciuitatis custodia, &c. n. 2.
- 2 Clerici ratione imminens belli tenentur contribuere quando scilicet imminet necessitas, & burfa Principis sit exhausta, & laicorum facultates non suppetant, & agatur de defensione necessaria patriae.
- 3 Clerici tenentur contribuere pro communi damno, seu periculo euitando, declarando vt n. 7.
- 4 Clerici ex causa publica utilitatis, necessitate inuitabilis, & incognita possunt compelli ad contribuendum cum laicis ad onera pro tali necessitate, utilitate ac pietate imposita.
- 5 Priuilegia concessa per verba vniuersalia, & praegnantia cessant in casu publica utilitatis, necessitate inuitabilis, & incognita.
- 6 Equites, & milites Hierosolymitani non tenentur soluere collectas impositas a clero pro necessitatibus, & debitis vrgentibus.
- 7 Declaratur text. in presenti, & n. 10.

C A P. Prouenit. II.

Gregor. IX.

Tempore necessitatis nullus de Ecclesia excusatur a munerum vigiliis, & custodia ciuitatis. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabari. Ioan. Andr. Butt. Host. Anchor. Henric. Panorm. Viuian in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 446. Alagona in compendio iuris Canon. pag. 548. remissum Ximen. in concord. p. 1. & 2. desumitur ex D. Gregorio lib. 7. epist. 20. in dict. 1. registri, & refertur ab Anton. August. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 36. c. 2.

2 Hanc eandem conclusionem ex hoc text. desumunt Gotier. pract. lib. 3. quest. 3. num. 4. Ordin. Reg. Lusitan. lib. 2. tit. 1. §. 12. & ad hoc per Episcopum cogi possunt. Callan. in consuet. Burgund. rubr. 2. §. 3. num. 16. cum segg. Barbo. Collect. Tom. 11.

fol. 29. verso, Gntier. d. 9. 3. num. 5. Azetted. l. 1. 1. num. 7. tit. 3. lib. 1. nona recopil. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 3. cap. 7. num. 124. Vnde inferitur Clericos ratione imminens belli teneri contribuere, quando scilicet imminet necessitas, & burfa Principis sit exhausta, & laicorum facultates non suppetant, & agatur de defensione necessaria patriae, Bellam. conf. 46. n. 1. 2. 4. & 8. vers. ad sextam, & conf. 40. n. 1. vers. super secundo, Berol. conf. 3. 1. num. 13. Nat. conf. 65. num. 15. volum. 1. conf. 280. num. 6. Burlat. conf. 16. num. 76. vol. 1. Ioan. Lup. de libertate Ecclesiast. quest. 4. num. 4. Decian. conf. 51. n. 13. vol. 3. Mich. Grass. tom. 1. commun. opin. lib. 1. tit. 1. num. 79. pag. 153. & eodem modo teneri contribuere pro iuuando Rege contra haereticos, Henric. in summa, lib. 10. cap. 5. §. 1. & pro liberanda ciuitate a peste, Rip. de peste, tit. de remediis ad curandam pestem, n. 211. Bertrand. conf. 53. in fine, Marc. Anton. Genuenf. in pract. Ecclesiast. q. 647. in fine, & propter famem, Rip. resp. 22. n. 8. lib. 1. Menoch. conf. 300. num. 22. Ioan. Garc. de nobilitat. gloss. 9. n. 53. Flores de Mena var. lib. 2. q. 21. num. 213. Modern. de iurisdic. p. 4. casu 10. Thom. Valasc. alleg. iuris, tom. 1. alleg. 47. n. 20. & ita pro quolibet communi damno, seu periculo euitando iuxta casum positum per Panorm. in cap. non minus, sub n. 20. infra hoc tit. Fr. Emanan. in summa, p. 2. cap. 9. conclus. 13. Anastas. Gernon. de sacrorum immunitat. lib. 3. cap. 17. num. 28. Campanil. in repet. Extrauag. Clement. VII. sub num. 113.

Ex causa namque publica utilitatis, necessitate inuitabilis, & incognita possunt Clerici compelli ad contribuendum cum laicis ad onera pro tali necessitate, utilitate, ac pietate imposita. Barbat. conf. 1. vol. 3. & conf. 29. vol. 4. Anchor. conf. 96. Purpur. conf. 50. vol. 1. Rip. de peste, part. 1. num. 456. & segg. Burlat. conf. 16. n. 22. vol. 1. Ozasc. decis. 181. num. 24. Decian. conf. 14. num. 12. & 20. vol. 1. Ratio est, quia priuilegia concessa per verba vniuersalia, & praegnantia cessant in casu huiusmodi necessitatis, vt per Innoc. & Collect. in presenti, Tenuat. de Sat. de priuileg. §. 3. in princ. & n. 22. & seg. quando scilicet propter morae periculum & damnum inuitabile consensus Papae haberi non potest, tunc enim tacite in hoc casu praestitus censetur, dummodo non ad solas deliberationes laicorum contribuant, sed sponte vel Superioris Ecclesiastici auctoritate, cuius officium implorare poterit populus, vt compellat eorum ad consentiendum, & contribuendum, Panorm. in cap. non minus, n. 2. vers. aut necessitate, infra hoc tit. Tomat. d. tract. §. 2. n. 25. paulo ante fin. quos refert & sequitur Rot. apud Farin. decis. 72. n. 4. part. 1. recent. vbi n. 5. censuit Equites, & Milites Hierosolymitanos non teneri soluere collectas impositas a Clero pro necessitatibus, & debitis vrgentibus, quia habent amplissima priuilegia a quibuscumque impositionibus, & c. apta comprehendere istum casum, tum quia, causa, & merita, propter quae illa priuilegia dictis Militibus concessa fuerunt, videlicet quia non modo facultates, & fortunas, verum etiam sanguinem, & vitam pro defensione Reip. Christianae prodigunt, hoc ipsum insinuate videbantur, & n. 7. respondet huic resolutioni non obitare text. in presenti, quia non habet locum, quando extenditur etiam priuilegium, vt insinuat gloss. verbo omnes, in fine, vel saltem quando priuilegium habet verba apta comprehendere omnes casus, & quae sine violatione recti sermonis restringi nequeunt.

Quae quidem procedunt illis adiectis restrictionibus, quas Rot. d. decis. 72. considerat, quicquid dicat Modern. de iurisdic. p. 4. casu 1. n. 15. cum segg. licet ingeniose defendere nitatur text. in presenti, non loqui de clericis, sed de hominibus Ecclesiae, qui gaudent immunitate

438 Collectanea Doct. in lib. III. Decretal.

mitate Ecclesiarum, per cap. Ecclesiarum seruos 12. q. 2. quia in casu huius text. ciuitas Terracina opprimebatur ab infidelibus, & imminere timor subitanus, & impropius, & non est credibile Summum Pontif. de Clericis intellexisse cum Clericatus reddat eos inhabiles ad pugnandum etiam contra Sarracenos, vt probat textus in cap. ex multa, §. fin. supra, de voto. Verum licet hæc moderni responsio probabilitate non careat, tamen magis conforme est literæ textus, quod supra dixi.

SUMMARIVM.

- 1 Rustici Ecclesie non possunt deserere rura Ecclesie, & colere agros priuatorum.
- 2 Coloni Ecclesie & Ecclesiasticorum an & quando gaudeant immunitate a solutione collectarum, atque aliorum munerum.
- 3 Emphyteuta Ecclesie an & quando gaudeat immunitate a solutione collectarum, atque aliorum munerum remissione.

CAP. Inducatum. III.

- 1 Rustici Ecclesie rura eius deserere non possunt, & colere agros priuatorum. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anchar. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 454. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 548. remissum Ximen in concord. part. 2. defumitur ex D. Gregor. in veteri regesto, lib. 7. epist. 65. indict. 2. & refertur ab Anton. Auguit. collect. 3. Decretal. lib. 3. tit. 36. cap. 1.
- 2 Rustici Ecclesie, 1 De immunitate a solutione gabellarum, collectarum, atque aliorum munerum colonis Ecclesie, & Clericorum an, & quando præstanda sit, vide Abb. conf. 9. part. 1. Capye. decis. 12. Nat. conf. 419. a num. 7. vol. 2. Surd. conf. 301. num. 34. cum segg. Menoch. de arbit. casu 180. n. 8. & casu 562. num. 35. Fillinc. tract. 16. c. 11. quest. 4. num. 302. Carol. de Grassis de effectib. clerical. effect. 3. num. 66. Alter. de censur. disp. 19. c. 9. dub. 5. plures alios relatos per Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de exemptionibus clericorum & eorundem bonorum, §. 7. Cott. in memorab. verbo colonus Ecclesie, Valasc. consult. 131. num. 14. cum segg. Gutier. practic. lib. 4. quest. 39. num. 14. Ozasc. decis. 83. & 116. Modern. de iurisdic. p. 4. casu 13. & casu 112. num. 7. Et nouissime sacra immunitatis Ecclesiasticæ Congregatio sub die 6. Decembris 1627. ita respondit Episcopo cinitatis plebis: Sacra Congregatio Cardinalium controversis iurisdictionibus prepositorum inherendo declarationibus alias factis censuit colonos partiaros Episcoporum durante colonia gaudere debere privilegio fori, &c. Octavianus Cardinalis Blandinus, refert Tamburinus de iure Abbatum, tom. 1. disp. 20. sub num. 4.
- 3 De emphyteuta Ecclesie, vide Duen. reg. 100. ampliat. 3. Communistas tom. 1. communium opinionum, lib. 4. tit. 39. de vectigalibus, n. 9. pag. 647. Surd. conf. 338. a num. 13. & n. 18. Menochium de arbit. casu 180. num. 8. & casu 562. num. 21. & conf. 5. num. 62. cum segg. Auendan. de exequend. mandat. lib. 2. cap. 14. num. 31. Valascum de iure emphyteut. quest. 17. a n. 11. Ioan. Garc. de expens. cap. 12. a num. 69. Felicianum de censibus, part. 2. in presat. num. 1. Modern. d. part. 5. casu 13. num. 2. Garc. Girond. de privileg. seu exempt. explicat. num. 972. Cald. Pereira de nominatione emphyt. quest. 7. num. 13. & quest. 12. num. 65. & 207. de Mena

var. lib. 2. quest. 21. num. 65. & 207. Fillinc. d. q. 4. n. 302. Carol. de Grassis de effectib. 3. n. 77. & 151. Alter. d. c. 6. dub. 6.

SUMMARIVM.

- 1 Laici collectas imponentes Clericis, vel Ecclesiis, seu iurisdictionem eorum usurpantes si moniti non desistunt sunt excommunicati cum suis fautoribus, potest tamen Episcopus cum clero eis necessaria præbere subsidia, & n. 2.
- 2 Bona patrimonialia Ecclesiasticorum, seu ab Ecclesiis, sicuti acquisita, exempta sunt a tributis.
- 3 Bona patrimonialia etiam ab extraneo donata vt ad illorum titulum Clericus sacris Ordinibus iniuret, gaudet privilegio immunitatis a tributis, & collectis.
- 4 Bona ab Ecclesiasticis emptæ, vel alio titulo acquisita, tributis, & oneribus Principum secularium non sunt obnoxia, nisi huiusmodi onera his bonis imposita essent antequam in Ecclesias, seu Ecclesiasticas personas transferrentur, si sint certa, inuariabilia, ac perpetua, vt n. 6.
- 5 Episcopus cum toto clero, & non cum suo Capitulo tantum debet laicis necessaria præbere subsidia.
- 6 Clerici si in casu urgentis necessitatis consensum præstare nolint ad collectam, & tributum laici solvendum, sufficit vt Episcopus compellat.
- 7 Clerici an & quando teneantur ad gabellam, seu regale, quod imponitur ob edificationem, seu refectionem viarum, & pontium.

CAP. Non minus. IV.

Ex Concil. Lateran.

Collectas, vel alia onera Clericis, vel Ecclesiasticis imponentes, si moniti non desistant, sunt excommunicati ipsi, & eorum fautores. Item si Episcopus, & clerus videant tantam necessitatem, vel vilitatem vbi laicorum non suppetunt facultates, possunt abque ulla exactione dare subsidia per Ecclesias. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anchar. Panorm. Viuam. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 454. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 548. remissum Ximen in concord. p. 1. & 2. defumitur ex Concil. Lateran. sub Alex. III. c. 19. refertur ab Ant. Aug. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 36. c. 4.

Per cap. Clericus, §. nos igitur, hoc tit. lib. 6. imponentes huiusmodi onera Clericis sunt ipso facto excommunicati, vide Azor. instit. moral. p. 1. lib. 5. c. 12. §. ego sancti Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 3. c. 7. n. 113. cum seg. Bellet. disquisit. cleric. p. 1. tit. de exemptionibus clericorum, & eorundem bonorum, a n. 4. intellige provi habes ad cap. aduersus, supr. hoc tit.

Hodie in Bulla Cœnæ Domini cap. 18. excommunicantur, & anathematizantur non solum imponentes decimas, talleas, & alia onera Clericis, Prelatis, & aliis personis Ecclesiasticis, sed etiam eorum, & Ecclesiarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum bonis, aliorumque fructibus, &c. Vnde secundum communem, & probabiliorum sententiam mihi dicendum videtur bona patrimonialia Ecclesiasticorum, seu ab Ecclesiasticis acquisita exempta esse a tributis, ita vt imponens illis tributa, & exigens, vel imposita recipiens excommunicationem illius Canonis incurret, etiam si huiusmodi bona sint Ecclesiis, vel Ecclesiasticis personis superflua.

vt docent Conar. *pract. c. 3. num. 9.* Tolet. *lib. 1. c. 29.*
 Vgolin. *super d. cap. 18. §. 3. num. 1.* Marta de *iurisdic.*
p. 4. casu 49. num. 9. Azor. *instit. moral. p. 1. lib. 5. c. 26.*
in initio. & p. 3. lib. 3. c. 19. q. 7. Molin. de *iurisdic. tract. 2.*
disput. 670. vers. aduerte. Less. eodem tract. lib. 2. c. 3. dub. 3.
 Carol. de Grassis de effectibus cleric. effectus 3. n. 19. cum
 segg. Ioan. Salas de legibus disput. 14. sect. 11. num. 114.
 Mar. Alter. de censuris, vbi de Bulla Cane, disput. 19. c. 1.
 col. 6. & segg. Duar. in Bullam Cane, can. 18. q. 5. num. 4.
 & q. 6. num. 3. Medin. in C. de resit. q. 1. §. Valer. Reginald.
 in praxi fori panit. lib. 4. n. 377. & 379. Filliuc.
 tract. 16. c. 11. quesito 3. n. 298. Soar. de immunit. lib. 4.
 c. 24. num. 4. & c. 2. §. Bellet. *disquisit. clerical. p. 1. tit. de*
exemptione clericorum a numeribus, §. 5. Megala in p. 2.
 lib. 2. c. 17. q. 6. n. 114. Molfel. in *summi. tom. 1. tract. 1. 2.*
 cap. 21. num. 166. Barthol. à S. Fausto in *specul. Confess.*
disput. 33. q. 3. num. 2. Homobon. de Bonis de examine
 Eccles. p. 1. tract. 11. c. 6. q. 9. Aloyf. Ricc. in *decis. Curia*
Archiep. Neapol. part. 2. decis. 299. num. 3. Layman. in
Theolog. moral. lib. 4. tract. 9. c. 6. num. 9. Diana *resolut.*
moral. p. 1. tract. 2. resolut. 39. Hinc à fortiori bona patri-
 monialia etiam ab extraneo donata, vt ad illorum titu-
 lum Clericus sacris Ordinibus initiaretur, gaudere
 privilegio immunitatis à tributis, & collectis asserunt
 Card. Tufch. *tom. 1. lit. B. conclus. 114.* Coriolan. de
 can. 18. limit. 2. Mar. Anton. *var. resolut. lib. 1. resolut. 88.*
 Carol. de Grassis d. loco. Ego ipse de offic. & potest. *Epi-*
scopi, & p. 2. allegat. 19. num. 91. in fine. Hinc denique
 inferitur bona ab Ecclesiasticis emptā, vel alio titulo
 acquisita tributis & oneribus Principum secularium
 non esse obnoxia, ex eo quia per mutationem perso-
 nae mutatur qualitas inherens rei ratione persone,
 Locato §. *fiscus, de publican. & vectigal. & l. per procu-*
ratorem 89. ff. de acquir. heredit. tum quia in cap. 1. hoc
tit. lib. 6. habetur bona Ecclesiasticarum personarum
acquisita, ac acquitenda immunia esse à tributis: ita
 Soar. de immunit. lib. 4. c. 2. §. num. 3. Gutier. *pract. lib. 1.*
q. 3. Valer. Reginald. in praxi rerum fori Eccles. lib. 9.
c. 2. §. n. 377. Less. de iurisdic. lib. 2. c. 3. dub. 3. n. 19. Filliuc.
 tom. 1. tract. 16. c. 11. n. 298. Duar. in Bullam Cane, lib. 2.
 can. 18. q. 6. n. 1. & seg. Diana *resolut. moral. p. 1. tract. 2.*
resolut. 42.

Quod quidem limitandum esse censeo, nisi huius-
 modi opera præfatis bonis imposita essent antequam
 in Ecclesias, seu Ecclesiasticas personas transferrentur,
 si sint certa, innuantiabiles, ac perpetua, non verò
 extraordinaria, quæ iuxta negotiorum varietatem,
 & rerum necessitatem in maiori aliquando summa, &
 aliquando in minori imponi solent: quod vide Felin.
 in cap. Ecclesia S. Mariae, n. 75. vers. *quinto queritur, de*
constitut. & cons. 46. num. 17. & 18. Valer. Reginald. in
 praxi fori panit. lib. 9. num. 380. Mar. Alter. d. disput. 191.
 cap. 6. col. 3. disput. 16. cap. 5. col. 10. dub. 6. Filliuc.
 tract. 16. cap. 11. quesito 2. num. 294. cum segg. Carol. de
 Grassis d. effectus 3. num. 255. Duar. d. can. 17. q. 6. n. 4.
 Marta de *iurisdic. p. 4. casu 11. à num. 38.* Communi-
 tates tom. 1. lib. 2. tit. 1. num. 9. pag. 147. Henric. à Rosen-
 thal. in *synop. feudali. tit. de regalib. c. 5. concl. 90. num. 3.*
 Gail. lib. 2. obseru. 52. num. 12. Gewin. *conf. 19. num. 2.*
 & 3. Barbat. *conf. 1. à num. 9. & à num. 85. vol. 3.* Anchar.
conf. 303. & conf. 177. num. 1. Euerard. *conf. 42.* Syluan.
conf. 3. num. 7. cum segg. & conf. 66. n. 8. Bero. *conf. 150.*
vol. 3. Nat. conf. 280. vol. 2. Lancel. Gal. conf. 59. Ferret.
conf. 167. num. 11. Bursat. conf. 16. num. 11. & conf. 42.
num. 7. vol. 1. Auendan. de exequendis mand. p. 2. c. 14.
 num. 19. Surd. *decis. 20. num. 11. & de alimentis, tit. 1.*
quest. 29. num. 8. Thesaur. *decis. 334. num. 2. cum segg.*
 Mench. de success. creat. lib. 1. §. 10. num. 652. Gutier.
pract. lib. 1. q. 3. à num. 15. Perez l. 1. tit. 3. lib. 1. Ordin.
 pag. 55. & seg. Azened. ad l. 11. num. 8. tit. 3. lib. 1. nona

recop. Ruin. *conf. 117. n. 3. & 4. vol. 4.* Flores de Menà
uariar. quest. lib. 2. q. 2. 1. num. 96. & 234. Molin. de *iurisdic.*
tract. 2. disput. 458. & disput. 662. num. 3. Azor. *instit. moral.*
p. 1. lib. 6. c. 14. quest. 1. & p. 3. lib. 5. c. 19. q. 7. Prosp. de
 August. in addit. ad *Quarant. verbo vectigal.* Filliuc.
 tom. 1. tract. 16. c. 11. n. 204. Megala p. 2. lib. 2. c. 17. q. 6.
 n. 98. & 103. Molfel. in *sum. Theolog. moralis, tom. 2.*
tract. 1. 2. c. 22. n. 167. & seg. Malder. in 2. tract. 5. cap. 6.
 dub. 9. Paul. Layman. in *Theolog. moral. lib. 4. tract. 9. c. 6.*
 n. 5. Paul. Comitol. *responsorum moral. lib. 1. q. 94.* Soar.
 de defensione Fidei Catholica contra Anglicana secta
 errores, lib. 4. c. 20. à n. 6. & n. 12. Cald. Pereira de *resolut.*
emphyt. c. 1. n. 2. Card. Tufch. *tom. 1. lit. E. concl. 12. cum*
segg. Cardof. in praxi iudicium verbo clericus, num. 75.
 Marta de *iurisdic. p. 4. casu 11. & 12.* Cabed. *Lustre*
decis. 64. p. 2.

Nisi Episcopus, & Clerus, &c. Vocandus est igitur
 totus Clerus, vt consentiat, nec sufficit Episco-
 pus cum Capitulo suo. Ratio est, quia quod omnes
 tangit particulariter, ab omnibus approbati debet, vt
 per Abb. in *presenti, num. 20.* Bero. *conf. 3. n. 13. vers.*
quarò requiritur, volum. 1. Bellet. *disquisit. cleric. p. 1. tit.*
de exemptionibus Clericorum, & eorundem bonorum, §. 2.
num. 6. vbi n. 8. cum Paris. conf. 68. in fin. vol. 1. Roland.
conf. 13. n. 68. vol. 3. Barbat. *conf. 1. num. 57. volen. 1. &*
Purpur. conf. 335. num. 2. cum segg. volum. 1. resolut. tunc
 adesse debere necessitatem præfatis, cui aliter nec
 prouideri, nec occurrere valeat, nisi per collectam, &
 onus Clericis impositum. Ex quo patet consensum
 solius Episcopi non sufficere: verum si Clerici in casu
 vrgentis necessitatis consensum præstare nolint, suffi-
 ciat consensus Episcopi, & Princeps, seu populus
 in tali euentu poterit officium superioris Ecclesiastici
 implorare, vt Clericos ad collectam, & tributum
 soluendum compellat, vt per Menoch. *conf. 806.*
num. 15. Bellet. d. §. 2. num. 9. Surd. *conf. 301.*
num. 67. Carol. de Grassis de effectibus cleric. effectus 3.
 num. 24.

In gloss. Releuandas ibi, vel pontem edificandum, vel
 reficiendum. Vult hæc gloss. Clericos teneri ad ga-
 bellam, siue vectigal, quod imponitur ob edificatio-
 nem, seu refectionem viarum, & pontium, quoties
 communis Ecclesiasticorum, & laicorum vrget ne-
 cessitas, & concurrit utilitas; de quo an verum sit,
 vide Abb. hic num. 20. Purpur. *conf. 335. & 485.* Berta-
 chin. de gabellis, p. 7. princip. q. 7. num. 1. in fin. Syluan.
conf. 30. & conf. 32. n. 18. Cephal. *conf. 154. n. 2. vol. 2.*
 Bursat. *conf. 26. num. 66. vol. 1.* Bero. *conf. 32. vol. 1. Nat.*
conf. 2. n. 1. & conf. 280. n. 6. Valq. de success. lib. 3. limit. 7.
 n. 180. Ozale. *decis. 68. n. 4. & decis. 181. n. 4. cum segg.*
 Vezin. *comm. opin. tom. 1. lib. 1. tit. 1. n. 10. pag. 148.* Soar.
 eod. lib. 1. tit. 2. n. 54. pag. 158. Guillelm. in cap. Raymu-
 rius, verbo, & uxorem, *concl. 5. n. 468. cum segg.* Pechi.
 de reparat. Ecclesie. 22. Tiraquel. de nobilit. c. 20. n. 167.
 Amiles d. c. 23. Pretorum, in gloss. den. orden. Girond. de
 gabellis, p. 7. in princ. n. 31. Baec. de inope debitore. c. 17.
 n. 15. Vivald. in candelabro aureo, p. 2. in explicat. Bulla in
 Caena Domini casu 5. num. 45. & casu 18. n. 3. Auend. de
 exequendis mandatis, p. 2. c. 3. num. 8. & cap. 1. num. 192.
 Perez l. 1. tit. 2. lib. 1. Ordin. pag. 68. Mar. Alter. de cen-
 suris, vbi de iis, quæ in Bulla Cane disput. 19. c. 1. Deat-
 dum can. 16. q. 3. & 12. Carol. de Grassis de effectibus
 cleric. effectus 3. à n. 230. Rebuff. in l. manus, ff. de ver-
 borum signis. pag. mibi 117. Surd. *conf. 301. n. 1.* Valasc. de
 iure emphyt. q. 17. n. 28. Mexi. in tract. tasse panis, *concl. 5.*
num. 69. Gutier. *pract. lib. 1. q. 3. & allegat. 10. n. 2.* Tolet.
 in *summi. lib. 1. cap. 9.* Sahagun. ad c. 2. de iudic. *num. 25.*
 cum segg. Henric. in *summi. lib. 10. c. 15. §. 5.* vbi gloss.
 l. 1. Vulpell. de libertate Ecclesiast. p. 2. num. 282.
 Anton. de Olibano in comment. ad *esacium, aliam*
namque

iniquitas de iure fisci. 14. num. 33. Cenal. commun. contra
 communes 9. 4. 15. & 9. 8. 9. 6. n. 6. 17. cum segg. uid. Pan-
 cirol. in thesauro variar. lectio. lib. 3. c. 31. vers. ultima
 erat indictionis species. Peregr. concil. decisio 1. 2. sub n. 7.
 lib. 1. Fr. Emman. in addit. ad Bullam Cruciate. 8. 9. n. 72.
 Aldouin. conf. 59. n. 15. Petr. de Ledesma in summ. p. 1.
 tr. 7. c. 2. concl. 27. Azot. in sit. moral. p. 2. lib. 5. c. 12. q. 8.
 & p. 2. lib. 1. c. 7. q. 9. vers. hinc soluitur. Molin. de iustit.
 tom. 3. disp. 67. 2. n. 4. & 5. Stephan. Quarant. in summa
 Bullary verbo privilegia Regularium, Flores de Mena
 var. quest. lib. 2. q. 21. n. 23. cum segg. Marta de iurisdic.
 q. 4. casu 1. n. 24. & casu 9. Padil. in summa legum pona-
 lium. p. 1. casu 48. n. 12. Bernard. Graue. ad pract. Ca-
 mera Imper. lib. 2. concl. 5. 2. Salgado de procel. Regia. p. 3.
 c. 5. num. 9. Homobon. de Bonis in examine Eccles. p. 2.
 tract. 11. c. 6. q. 9. suppos. 2. Paul. Layman. in Theolog. mo-
 rali. lib. 4. tract. 9. c. 6. n. 6. Ioan. de la Cruz in director.
 conscient. p. 1. prec. 7. q. 7. art. 3. dub. 1. concl. 1. Portel. in
 dub. Regularib. verbo tributum, n. 5. & 8. Diana in resol.
 moral. p. 1. tract. 2. resol. 38. n. 15. Thom. Valasc. alleg. iuris
 tom. 2. alleg. 4. n. 20. Nicol. Garc. de benef. p. 2. c. 3. n. 11.
 cum segg. Cardos. in praxi iudicium verbo clericus, n. 75.
 Fr. Anton. de Sousa in relect. de censuris Bulla in Cena
 Domini. c. 19. disp. 9. 2. plures ex antiquioribus, quos re-
 fert Cened. ad Decret. collect. 1. 53. n. 4. Francisc. Leo in
 thesauro fori Ecclesiast. p. 3. c. 7. num. 126. & p. 1. c. 14.
 num. 24.

SUMMARIUM.

1. Causa sanguinis in Ecclesiis vel cimiteriis agitari non debent, & n. 2.
3. Verba, sub interminatione anathematis, an sententiam latam, vel ferendam importent, remissive.

CAP. Cum Ecclesia. V.

Luc. III.

1. Indices seculares sub poena excommunicationis in Ecclesia, vel cimiterio agitare non debent causas, ubi de effusione sanguinis, vel poena corporali agitur, quia ubi est constituta tutela refugij, absurdum, & crudele est ibi iudicium sanguinis exerceri. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabari. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anch. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 455. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 549. remissive Ximen. in concord. p. 1. c. 2. refertur ab Anton. Aug. collect. 2. Decret. lib. 3. tit. 27. cap. 2.
2. Hanc eandem concl. ex hoc text. desumunt Franc. Leo in thesauro fori Ecclesiastici, p. 1. c. 13. n. 9. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 3. c. 4. n. 5.
3. Sub interminatione anathematis.] Hec verba an sententiam latam, vel ferendam importent, vide Doctores quos citavi ad cap. cum esses 10. num. ultim. de testib.

SUMMARIUM.

1. Reus criminis ad Ecclesiam confugiens non est violentus ab ea extrahendus, nec debet amplius pretextu criminis commissi damnari ad mortem, vel ad aliam poenam corporalem, est tamen aliter legitime puniendus, nisi in duobus casibus hic enumeratis.
2. Confugiens ad Ecclesiam inde iniuste extrahi non debet.

3. Fur simplex ab Ecclesia extrahi non potest.
4. Peculatus criminis reus iniuste ab Ecclesia extrahi non potest.
5. Fabricatores falsa moneta gaudent Ecclesiastica immunitate.
6. Sodomita an gaudeat Ecclesiastica immunitate, remissive.
7. Sacrilegus criminis reus gaudet Ecclesiastica immunitate.
8. Blasphemus gaudet Ecclesiastica immunitate.
9. Simoniacus gaudet Ecclesiastica immunitate.
10. Offendens personam alicuius Principis inferioris superiorum recognoscentis ab Ecclesia iniuste non est extrahendus.
11. Carceres frangens, & inde ad Ecclesiam confugiens Ecclesiastica gaudet immunitate.
12. Bannitus Ecclesiastica gaudet immunitate.
13. Excommunicatus Ecclesiastica gaudet immunitate.
14. Clericus an possit a ministris Ecclesia extrahi a loco sacro in illis casibus in quibus laici extrahi non potest, pro affirmativa, & n. 15.
16. Pro negativa referuntur plures Doctores, & num. 27. cum segg. illius fundamenta in medium proferuntur.
25. Respondetur in contrarium pro prima affirmativa adductis, & n. 26. 27. 28. 29. 30. & 31.
32. Confugiens ad Ecclesiam ab ea extrahi non potest tam a seculari, quam ab Ecclesiastico iudice.
33. Immunitate Ecclesiastica gaudens pro delictis inde extrahi non potest.
34. Dolosi verbis inductus ad iudice prestata securitas, & impunitate extrahendus ab Ecclesia illi restituendus est.
35. Confugiens ad Ecclesiam a iudice Ecclesiastico prius impunitus dimittendus non est.
36. Confugiens ad Ecclesiam inde extrahi non debet puniendus poena corporali, seu effusione sanguinis.
37. Latro publicus si ad Ecclesiam confugerit, illius immunitate non gaudet.
38. Latro publicus quis proprie dicatur, remissive.
39. Debitor ad Ecclesiam confugiens pro debito in sacro non potest.
40. Tributarius exactor si ad Ecclesiam confugerit, gaudere debet immunitate.
41. Debitores falliti, seu decotti an Ecclesiastica gaudeant immunitate, remissive.
42. Depopulator nocturnus agrorum ad Ecclesiam confugiens illius immunitate non gaudet.
43. Depopulator nocturnus agrorum quis dicatur, ostenditur.
44. Grassator ad Ecclesiam confugiens illius immunitate non gaudet.
45. Homicida proditorius Ecclesiastica non gaudet immunitate.
46. Proditorius homicida quis dicatur, ostenditur.
47. Homicidium proditorum dicitur commissum ab eo, qui aliquem veneno necat.
48. Assassinus non gaudet Ecclesiastica immunitate.
49. Servum ad Ecclesiam confugientem potest dominus petere sibi restitui recepto ab eo iuramento de illius non offendendo.
50. Iudas, & infideles gaudent Ecclesiastica immunitate.
51. Hæretici si ad Ecclesiam confugiant, Ecclesiastica non gaudent immunitate.
52. Apostata non gaudet Ecclesiastica immunitate.
53. Raptores virginum, & adulteri gaudent Ecclesiastica immunitate.

CAP.

REUS cuiuscunque maleficii si confugerit ad Ecclesiam, non est inde violenter extrahendus, nec inde damnandus ad mortem, vel poenam corporalem, sed Rectores Ecclesiarum obtineant vitam & membra potest tamen aliter legitime puniri, v. g. in pecuniis duobus calibus exceptis. Primo si fuerit publicus latro, secundo nocturnus depopulator agrorum, qui obidet itinera frequentata & publicas vias infideliis aggressivis. Si vero servus fugiat ad Ecclesiam, tunc dominus iuret Clericis de impunitate servi, & reddi debet domino etiam inuitus. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabari. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anchar. Panorm. Viu. in ration. lib. 3. in iuris Pontif. pag. 455. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 549. remissum Calal. in annot. & Ximen. in concord. p. 1. & 2. Super hunc text. latam repet. fecit Ludou. Correa, refertur ab Ant. Aug. collect. 3. Decret. lib. 3. tit. 32. cap. vnic.

Si liber quantumcunque grauius maleficia, & c.] Ex hoc text. illa communiter regula deduci solet quod confugiens ad Ecclesiam inde inuitus extrahi non potest, vt per Villag. de expensioe legum, cap. fin. n. 4. & 5. Petr. Gregor. syntagm. iuris, lib. 33. c. 21. n. 3. & 4. Azened. ad rubr. tit. 2. lib. 1. nona recap. Dec. in tract. crimin. lib. 6. c. 25. n. 1. vers. & est regula certa, Card. Tusch. verbo Ecclesia, concl. 10. n. 1. Alex. Ambrosi. in tract. huius tit. c. 1. n. 2. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 3. c. 8. n. 9. & c. 11. n. 4. & plures alios, quos refert Farin. in praxi crimin. q. 28. n. 1. & in tract. huius tit. n. 6.

Primo amplia in simplici fure, qui confugiendo ad Ecclesiam titus est, quod etiam attenta constitut. Gregorij XI V. nullam continet dubitationem, cum ibi statutum sit non nisi publicos latrones viarum graffatores, & agrorum depopulatores gaudere non debere Ecclesiarum immunitate, vt aduertunt Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 10. n. 23. Mar. Ital. in tract. huius tit. lib. 1. §. 1. n. 2. Farin. etiam in tract. huius tit. n. 93. & 94.

Secundo amplia in reo criminis peculatus, vt per Dec. d. lib. 6. cap. 28. n. 25. Farin. in d. tract. num. 97.

Tertio amplia in fabricatoribus falsae monetae, vt per Gutier. d. lib. 3. pract. q. 4. Farin. d. tract. n. 92. vel illius tonforibus, Mar. Ital. de immunit. lib. 1. c. 48. n. 14. Diana resol. moral. p. 1. tract. 1. de immunit. Eccles. resol. 31. prope fin.

Quarto amplia in sodomita, intelligendo tamen cum Auen. de exequend. mand. p. 1. c. 29. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 50. art. 4. Farin. d. q. 28. n. 8. ad fin. & d. tract. n. 98. Cur. Philip. p. 3. §. 1. n. 2. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 3. Melch. Phaebo. Lustr. decis. 8. n. 7. tom. 1. Ludou. Correa in reper. cap. inter alia de immunit. Eccles. p. 3. n. 40.

Quinto amplia in crimine Sacrilegij, Nauar. in man. cap. 25. num. 19. vers. gaudet etiam, Villagut. d. cap. fin. num. 59. & 43. Alexand. Ambrosi. in tract. huius tit. c. 5. num. 6. Mar. Ital. d. lib. 1. cap. 5. §. 3. n. 75. cum seqq. Farin. d. tract. num. 99. cum quo intellige numeris seqq. & cum Ludou. Correa d. part. 3. n. 35. vbi intelligit si sacrilegium committatur extra Ecclesiam.

Sexto amplia in blasphemio, vt per Nauar. d. c. 25. num. 20. vers. quod nostro iudicio, Alex. Ambrosi. in tract. huius tit. c. 8. n. 10. quicquid dicant Remig.

fallent. 24. Conar. d. num. 11. vers. 14. Soar. de Pace d. §. 3. num. 110. Boer. decis. 100. n. 1. Dec. d. lib. 6. c. 26. num. 6. Bajard. ad Clar. q. 30. num. 15. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 11. num. 51. Marta de iurisd. p. 2. c. 51. num. 30. Farin. d. q. 28. num. 67. & in d. tract. num. 173. vbi num. 175. aduertit non solum blasphemum haereticalem, sed etiam quemcunque alium de haeresi quouis modo suspectum si ad Ecclesiam confugiat ab ea à ministris S. Officij indifferenter extrahi posse.

Septimo amplia in simoniacis, praecipue stante Bulla Gregorij XI V. vbi non reperitur exceptus, ita Farinac. d. tract. num. 177. contra Decian. d. lib. 6. c. 26. num. 5.

Octavo amplia in offendentibus personam alicuius Principis inferioris, Superiorem recognoscentis, vt per Mar. Ital. d. lib. 1. c. 6. §. 7. n. 29. Farin. d. tract. n. 186. Alexand. Ambrosi. c. 9. n. 5. Peregrin. d. tract. 9. n. 8. me citato in hoc loco Diana resol. moral. p. 1. tract. 1. immunit. Eccles. resol. 6. Contra Gambacurt. d. lib. 5. c. 44. & Megal. in 3. part. lib. 4. cap. 2. quest. 1. num. 22.

Nono amplia in frangente carceres, & inde ad Ecclesias confugiente, vt per Boer. decis. 110. n. 8. & 9. Nauar. d. c. 25. num. 19. vers. & etiam, Dec. d. c. 28. n. 28. Anastas. Germon. d. lib. 3. c. 16. n. 177. Soar. d. lib. 3. c. 12. n. 18. & 19. Villag. d. cap. fin. n. 41. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 10. n. 30. Alex. Ambrosi. c. 10. n. 11. Farin. d. tract. n. 193. quicquid dicat Petr. Gregor. syntagm. iuris, lib. 33. c. 22. n. 2. vers. non effractores carcerum, Ludou. Correa in reper. d. cap. inter alia, p. 3. n. 13. vbi intelligit quando crimen propter quod iste incarcerationatus erat, non esset tale vt propter illud desineret frui immunitate.

Decimo amplia in bannitis, vt per Nauar. d. c. 25. n. 19. ad fin. vers. exules item, siue banniti, Clar. §. fin. q. 30. vers. scias autem, Farin. d. q. 28. n. 47. & d. tract. n. 37. vbi n. 42. tenet bannitos, & condemnatos gaudere Ecclesiastica immunitate si banniti, & condemnati fuerint pro crimine non excepto, secus pro crimine excepto à Bulla Gregor. XI V.

Vndecimo amplia in excommunicato, Boer. decis. 110. n. 5. & 7. Nauar. d. c. 25. n. 19. vers. tertium quod ex hoc inferitur, Azor. d. c. 8. vers. quid de pagano, Card. Tusch. d. concl. 10. n. 16. Soar. d. lib. 3. c. 10. num. 3. & 4. Alex. Ambrosi. c. 8. n. 12. vers. & propterea, Anastas. Germon. d. lib. 3. c. 16. num. 72. cum seqq. Franc. Leo d. c. 15. n. 29. Villag. d. cap. fin. num. 44. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 2. §. unico à n. 1. Farin. d. q. 28. n. 39. & d. tract. n. 44. Peregrin. in tract. huius tit. c. 12. n. 1. Ludou. Correa d. p. 3. num. 5.

Questio est satis dubia, & nouissime in hac Romana Curia in casu occurrente admodum ventilata. Vtrum Clericus possit à ministris Ecclesiae extrahi à loco sacro in illis casibus in quibus laicus extrahi non potest; duplicem inuenio sententiam. Prima affirmat extrahi posse, eamque tuentur Panorm. in praesenti, num. 13. vbi adducit sex rationes, asseritque se non reperire aliquem text. qui expresse pronideat. Guillelm. Mayn. in Lemo. ff. de regulis iuris, fol. 251. col. 1. n. 31. Syluest. in summ. verbo immunitas 3. num. 2. vers. tertium Clerici, vbi sequitur Abbatem, Panorm. Gutier. de successionum progressu, lib. 3. §. 21. num. 54. Gutier. pract. lib. 3. q. 3. num. 3. vbi dicit ita tenendum intrepide in practica, Boer. decis. 109. n. 3. Barber. in viatico iuris, tit. de violator. immunit. dicens quod Clericus, qui disciplinam fugiendae causa confugit, potest extrahi. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 51. art. 4. dicit tenendam opinionem Clari dicentis de consuetudine, & quod credit Religiosos non gaudere, quia

quia raro exennt claustris, Soar. de Relig. tom. 2. lib. 3. tit. de personis, quæ gaudeant Templ. immunit. c. 10. n. 5. vbi dicit hanc sententiam, scilicet Abbatis, probandam, & respondet contrariis Bapt. de Salis in summ. verbo Immunitas, 2. fol. 77. p. 2. vbi de Religiosis loquitur, quia raro exennt claustris, Bellet. disquisit. Cleric. p. 1. tit. de favore Clericorum personali, §. 1. vbi hanc probat sententiam si index ipsius causa disciplinæ, & non odij vult eum arcere ab Ecclesia & extrahere, incarcerare, & punire, Soar. de Pace in pract. tom. 1. c. 3. n. 141. Humad. in l. 4. gloss. 8. n. 2. tit. 11. p. 1. Montal. in lib. 3. tit. 20. l. 1. §. gloss. 1. Villadieg. ad forum iur. 203. lib. 9. tit. 3. l. 1. n. 10. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 57. Aloyf. Ricc. tom. 2. decis. 19. Cur. Philip. p. 3. §. 12. n. 17. Tanner. in 2. 2. disp. 6. q. 8. dub. 1. num. 16. Magala in 4. part. lib. 4. c. 2. num. 34. Peregr. de immunit. c. 12. num. 3. Bonacin. de legibus disp. 3. q. 7. §. 3. num. 7. Portel. in dub. Regul. verbo Ecclesia immunit. n. 13. Fagundes in quinque Eccles. precepta tract. 2. lib. 4. c. 4. num. 52. Homobon. de examine Eccles. tract. 11. c. 12. q. 26. supp. 3.

15 Quæ affirmativa opinio multis ex rationibus comprobatur. Primò, quia hoc videtur sentire gloss. in cap. nullus Clericorum 11. q. 4. vt tenet Panorm. d. n. 13. Secundò, quia leges civiles loquuntur tantum de laicis ne extrahantur ab Ecclesia, nam de Clericis statuere non possunt; Canonica verò iura licet non distinguant inter Clericos, & laicos, tamen & ipsa videntur respexisse tantum laicos non clericos, nam omnia iura Canonica videntur loqui quod Ecclesiastici indices debent impetrare à secularibus ne ipsos condemnent ad mortem, quod non potest considerari in Ecclesiasticis, Panorm. d. loco vers. secundo considero. Tertio mouetur idem Panorm. quia Episcopi Clericos, & Abbates Religiosos castigant, verberant, & puniunt in Ecclesiis & Monasteriis, vt notatur in cap. vniuersitatis, de sentent. excomm. & in cap. fin. de Regul. & de Episcopo condemnante in Ecclesiis, & tenente carceres in Palatio suo, traditur in cap. preceptum, 2. q. 2. cap. qua fronte de appellat. Quarto considerat idem Panorm. quod si verum esset quod Clericus gauderet hac immunitate, hoc tenderet non ad decorem, sed ad maximum dedecus Ecclesiæ, cum videretur velle defendere facinorosa Clericorum, qui tamen sancti esse debent, & in suis actibus relucere, oportet Sacerdotes 81. dist. & cum non possunt in corpore puniri, non possent etiam puniri in fortunis, si nullas forte haberent, & sic remaneret impunitum facinus. Quintò adducit Panorm. Clem. 1. de priuileg. in vers. si qui contra premissa, & in cap. non solum, de Regul. in 6. vbi Religiosi delinquentes in Religione mandantur subici gravibus poenis. Sextò mouetur, quia cum Clerici frequenter delinquant in Ecclesia, & sic Religiosi, vel saltem intra triginta, vel quadraginta passus, sequeretur quod de his delictis non possent puniri, si non possent ab Ecclesia extrahi contra c. 2. & cap. cum illorum, de sentent. excomm. Septimò, quia ista immunitas fuit adiuncta contra seculares potestates non Ecclesiasticas, arg. cap. frater, & cap. definitur 17. q. 4. Ioan. Andr. in presenti, n. 4. vers. per hanc glossam, refert Mench. de success. progressu, d. §. 22. n. 54. vers. quasi Ecclesiastica illa immunitas, vbi dicit quod & generaliter constat, non iure diuino; aut naturali, sed tantum positivo Ecclesiarum immunitatem inuentam fuisse, vt affatim probat Cou. var. lib. 2. c. 20. in princ. licque videtur non procedere contra ipsos indices Ecclesiasticos cum Clericum delinquentem prosequuntur, idem tenuit Guil. de Monte Laud. in clem. 1. de poenit. quem refert Mayn. citato loco. Octauò, quia Ecclesia non præsumitur priuilegiasse contra se cap. cum instantia,

de censib. Ioan. Andr. in presenti, n. 4. vers. ad secundum. Nonò, quia maior est immunitas personalis Clerici, quæ illi conceditur ratione suæ consecrationis, quam quæ provenire potest ex circumstantia loci, sed prior non impedit quominus à suo Prelato possit Clericus incarcerari, & corporaliter puniri intra Ecclesiasticos limites, cap. vniuersitatis, de sentent. excomm. ergo nec locus facit impedire, Soar. d. c. 10. n. 6. vers. item maior est. Decimò, quia Ecclesiasticum iudicium censetur magis medicinale, quam vindictinum, & spirituale potius, quam temporale, & ideo tale iudicium intra Ecclesiam fieri non prohibetur, ergo nec prohibetur fieri circa personam Clerici extrahendo illam ab Ecclesia. Vndecimò, quia indecorum est iudicem Ecclesiasticum violare Ecclesias, cuius est proprium eas tueri, Mench. d. §. 22. n. 54. ad fin.

Secunda sententia, cui tanquam probabiliori adhæreo, negat etiam attenta sola iuris communis dispositione ipsos Clericos ab Ecclesiastico Prelato extrahi posse ab Ecclesia, ac proinde si ad eam configiant, Ecclesiastica gaudere immunitate, eamque sequuntur Card. Zab. in presenti, n. 7. q. 6. in c. 1. iis, quæ dicit in Clem. 1. n. 9. de poenit. qui tenet Clericum homicidam confugientem ad Ecclesiam gaudere immunitate, & hoc esse de iure verius, vt configiens sit tutus etiam ab Ecclesiastico iudice.

Roman. cons. 227. per tot. vbi concludit Presbyterum non potuisse capi in claustris Ecclesiæ, ac proinde fuisse relaxandum, & cons. 234. per tot.

Remig. de Gonn. de immunit. Eccles. fallent. 21. vbi post relatos hinc inde Doctores, n. 2. per hæc verba concludit: Possunt consisti dicta Panorm. procedere in Clericis, & Religiosis delinquentibus in Ecclesia per c. fin. eod. tit. in aliis verò videam sapientiores quid sita istis indicandum, posset dici quod alij gaudeant potius expresse dicit Roman. vbi supra. Nam Clerici, & priuilegium maxime hodie, alibi quam in Ecclesia videntur, & resident secundum Ludou. & Ioan. de Vischis, vbi supra. Hodie tamen opinio Panorm. indistinctè seruatur, & ita vidi praticari.

Ioan. de Vischis de immunit. n. 3. vbi ita dicit: Stat ergo regula, & vera conclusio, quod index etiam Ecclesiasticus non potest fugientem ad Ecclesiam immunitatem subditum suum, sine Clericum, sine laicum extrahere, nec poenam corporis afflictivam imponere, & n. 9. & seq. diluit argumenta, Abb. & n. 72. vers. prima conclusio, & secunda conclusio, vbi quod nec index secularis laicum, neque index Ecclesiasticus laicum, vel Clericum disciplina causa potest extrahere.

Ioan. Bernard. Diaz in pract. crimin. c. 125. vbi quod opinio Ioannis de Vischis est verior, & communis, subdit tamen ex consuetudine posse Clericos à iuris iudicibus extrahi ab Ecclesiis, quam limitat non procedere in casibus, vbi Clericus post degradationem tradendus esset Curie seculari, tunc enim ait, aut non est extrahendus, aut si extrahatur post degradationem verbalem ad Ecclesiam reducendum esse indicat æquissimum.

Conaruius var. resolut. lib. 2. c. 20. quod est vltimum, tit. de immunitate Templorum, & asylo, n. 16. sequitur etiam Bernard. Diaz, quem in secunda parte reprobatur dicendo, quod Clericus commisit delictum dignum degradatione, & traditione Curie seculari, non obtinet locum Ecclesiarum; & Templorum immunitas, quod ideo potest extrahi, & trahi Curie seculari.

Iulius Clar. in pract. crimin. lib. 5. §. fin. quest. 10. vers. vltimus quaro, vbi quod Clericus gaudet immunitate Ecclesiarum, ita vt ab illis inuici extrahi non possint ab

De Immunitate Eccles. &c. Tit. XLIX. 443

ab eorum iudiciis Ecclesiasticis, & est communis opinio.

Bernard. de Landriano in addit. ad Angel. Aretin. de maleficiis, vers. quod fama publica procedente, n. 59. lit. A, ubi sequitur Romanum.

Tiberius Decian. in tract. crimin. tom. 2. lib. 6. cap. 26. tit. de castis, qui respiciunt personas confugientium ad Ecclesiam, num. 1. vers. puto ego, ubi quod opinio Romani contra Abb. de iure est verior, exceptis tamen gravioribus criminibus, & ulterius subdit quod si Clericus venit ad Ecclesiam, vel Palatium Episcopi, seu locum sacrum ex alia causa quam ut gaudeat immunitate, & dicit non gaudere, & posse incarcerari, & puniri, & extrahi, ant. verò præcisa intentione confugit ad Ecclesiam, ut gaudeat immunitate, & eo casu est tutus, & concludit cum Abb. consuetudinem esse servandam.

Bonifac. de Vitalinis in Clem. 1. n. 70. vers. nec obstat, de penit. & remiss. ubi quod gaudet immunitate nobilis, nobilis, pauper, dives, iuuenis, senex, Clericus, Laicus, criminofus, vel are alieno suppositus, nulla facta distinctione.

Nau. in man. cap. 25. num. 22. sic ait: Neque persona Ecclesiastica (gaudent immunitate) iuxta Panorm. in d. cap. fin. us receptum, quod videtur limitandum quoad iudicem Ecclesiasticum, non autem quoad iudicem secularem, quem arbitror non posse extrahere ab Ecclesia Clericum in minoribus constitutum etiam ob delictum, licet quoad illud post Concil. Trid. sess. 23. cap. 6. habeat in eum iurisdictionem.

Ioan. Maria Monticel. in praxi crimin. reg. 12. de captivitate rei, n. 18. fol. 114. ibi, Amplia, ut tanto magis verum sit, quando delinquens, qui moraretur in Ecclesia, esset Clericus.

Prosop. Farinac. de carceribus, & carceratis, quest. 28. num. 7. ubi quod hæc opinio est verior, & communior, licet non neget in hoc multum esse addendam consuetudinem, sed ubi talis consuetudo non adest, servandum esse ius commune, & iterum de immunit. Eccles. cap. 2. n. 34. ubi latè, & num. 36. in fin. hæc dicit veram, & magis communem, refert ita declarasse sacram Congreg. Illustrissimorum Interpretum Concil. Trident.

Card. Tusch. pract. concl. verbo Ecclesia, concl. 9. n. 17. & concl. 11. n. 17.

Marc. Anton. Genuens. in praxi Archiep. Neapol. cap. 21. num. 11. ubi quod secundum magis communem opinionem Doctorum Clerici gaudent immunitate Ecclesiastica, & subdit vñ servari opinionem Abb. in Curia Archiepiscopali Neapolitana, quæ opinio est intelligenda, ut à iudice Ecclesiastico possit extrahi Clericus ad finem ipsum puniendi, non à iudice seculari, qui nec Clericum in minoribus posset extrahere, & dicit opinionem Abb. approbati in Bulla Gregor. XI V. in qua fit mentio solum de laicis, &c. quæ Bulla reducit omnes Canones antiquos ad vnam formam, & idem tenet in impressione parva, cap. 17. num. 11.

Baptista à Villalobos in communibus opinionibus, verbo immunitas, num. 8. vers. amplia istam communem, ubi quod Clericus homicida per insidias gaudet immunitate Ecclesiastica.

Petr. Rebuff. tom. 1. ad leges Gallia, tit. immunitates Ecclesiastica quando, & quibus concedantur, art. 1. gloss. 1. num. 13. fol. 539. per c. verum 17. g. 4. & n. 24. dicit apostatam ab Ecclesia extractum, qui subtraxerat Bullas, & sigilla, fuisse restitutum.

Anastaf. Germon. de sacrorum immunit. lib. 3. cap. 16. num. 92. ubi sequitur opinionem, & distinctionem Ioan. Bernardi Diaz.

Ferdinandus Vasquez Menchac. de successorum progressu, lib. 3. §. 22. limit. 17. n. 54. ubi primò refert opinionem dicentium Clericum non gaudere, & deinde refert opinionem eorum, qui dicunt Clericum gaudere, & ideo censetur in hac opinione residere, ut per Gutier. pract. lib. 3. g. 3. num. 1. in fin. Fr. Emman. d. g. 51. art. 4. vers. quod est tenendum.

Ioan. Gutierrez pract. quest. lib. 3. quest. 3. num. 1. in fine, ubi quod in puncto iuris hæc opinio est verior, & tenenda, & quod rationes Abb. non concludunt, licet (ut ait num. 3.) in suo Regno nunquam viderit Clericorum aliquem hoc refragari, nec contendere gaudere se debere immunitate Ecclesiæ, fortè quia sciant praxim communem, & consuetudinem notariam, & num. 4. subdit Clericum in minoribus constitutum non posse extrahi ab Ecclesia à iudice laico, etiam si in illum propter delictum habeat iurisdictionem.

Hieronymus Ceuallos communium contra communes g. 689. qui in fine relatis hinc inde Doctoribus, concludit hanc opinionem in puncto iuris esse magis veram, licet à contraria durum, & fortassis ridiculum esset recedere, saltem in his locis, ubi hæc practica viget.

Thomas Zerola in praxi Episcopali, p. 1. verbo immunitas, num. 8. vers. amplia istam communem, ubi quod Clericus homicida per insidias gaudet immunitate Ecclesiastica.

Alexander Ambrosin. de immunit. Ecclesiastica, c. 12. n. 3. ubi quod opinio Romani est verior, & sequenda, & in fugiente ad Palatium sequitur distinctionem Deciani.

Franciscus Molinns de sacra homicidio amittenda immunitate, sub tit. immunitas Ecclesia quali homicidio amittatur, ubi postquam à n. 122. retulit Doctores, & rationes, num. 137. concludit Clericos, & Religiosos admisso extra Ecclesiam homicidio, si ad eam confugiant, gaudere immunitate, & subdit tutius esse eam sequi opinionem, quam amplexata fuerit consuetudo.

Marius Italia de immunitate Ecclesiarum, lib. 1. c. 3. §. 1. n. 2. relatis hinc inde Doctoribus, in fine concludit opinionem esse magis communem, ut Clericus gaudeat, & invehitur num. 3. & seq. contra contrariam consuetudinem.

Petr. Cenedus pract. & Canoniarum quest. lib. 1. g. 42. per totam, & n. 9. vers. ex quibus, & n. 10. ubi concludit Clericum gaudere Ecclesiarum immunitate, & quod opinio Romani est verior, & invehitur contra contrariam consuetudinem, & eam dicit esse contra ius divinum, vel saltem contra Dei ordinationem, & quod hodie est sublata omnis consuetudo per Concil. Trident. sess. 25. de reform. cap. 26. & constitutionem Gregor. XI V. & quod solus Pontifex, non autem Episcopi, vel inferiores possunt dictum ius Divinum interpretari.

Salgado de prosect. Regia, tom. 2. p. 2. cap. 4. num. 115. ubi probat non solum Clericos de iure Canonico habere immunitatem, sed tenet maiorem esse rationem cur Clericus in Ecclesia capi nequeat, quam Laicus.

Diana resolut. moral. p. 1. tract. de immunit. Eccles. resolut. 24. ubi probat, quia iura Canonica, & civilia indistincte loquuntur, & indefinite, ac generaliter, proindeque tam Laicos, quam Clericos complectuntur, arg. l. de pretio ff. de public. in rem act.

Huius secundæ opinionis plura, & validiora sunt fundamenta. Primum est, quia Canones generaliter loquuntur non distinguendo, Clericum à Laico, ut in cap. remm 9. cap. nullus 9. cap. diffiniunt 35. cap. consti-

NEBOSA
us Can
23
VI
18

numm. 36. 17. qual. 4. & in hoc text. & cap. fin. infr. hoc
tit. vnde generaliter indistincti debent intelligi, vt
scilicet comprehendat Clericos, & laicos, prout ar-
guit Roman. cons. 2. 4. in princ. Remig. in tract. huius
tit. fallen. 21. vers. primo, quia text. Decian. in tract. cri-
min. rem. 2. lib. 6. c. 1. Gutier. pract. lib. 1. q. 3. m. 1.
vers. contrariarum tamen sententiam, Soat. de Relig. m. 1.
lib. 3. cap. 10. num. 5. Fatim. in praxi crimin. q. 28. num. 7.
Ambrosio. de immunit. Eccles. cap. 1. 2. m. 2. vers. primo, per
omnes leges, Vitalian. in Clem. 1. m. 70. vers. nec obstat,
de penit. & remiss. Ioan. Vilensis in d. c. diffiniri de immu-
nitate Eccles. s. 17. vers. nota secundo, Francisc. Molin.
d. loco m. 29. Cened. d. q. 4. 2. m. 1. & 9.

18 Secundum, quia in d. cap. nullus l. 7. quast. 4. sic dicitur: Nullus Clericorum serum, aut discipulum suum fugientem ad Ecclesiam extrahere audeat, vel flagellari presumat. Si ergo non licet Clerico serum proprium in quo habet ius necis, & vitæ, l. 2. c. de emenda. seruorum, ab Ecclesia extrahere, neque etiam disciplina gratia licet discipulum flagellaciones timentem extrahere, qui poterat esse, tam Clericus, quam laicus, multo minus licebit Iudici Ecclesiastico delinquentem extrahere, Decian. d. r. 26. n. 1. vers. quarto, pro hac opinione, Soar. d. n. 5. vers. sic maxime, Ambrosin. d. c. 12. vers. quarto pro hac opinione, Cened. d. q. 4. 2. n. 1. vers. secundo pro hac.

19 Tertius, quia hoc privilegium est concessum loco
Ecclesie, seu personis propter honorem, & reueren-
tiam, que locis sacris Diuino cultui dicatis debetur,
Molin. d. Clem. 1. n. 8. & penit. & remiss. Soar. d. cap. 10.
n. 3. ergo suffragatur culibet in Ecclesia reposito, seu
fuit Clericus, siue laicus, cum laicus, & multò magis
Clericus debet exhibere reuerentiam, & honorem
locis sacris. Roman. d. conf. 12. 3. 4. in princ. vers. tertio quia,
Remig. de Gonn. d. fallent. 2. 1. vers. tertio hoc privile-
gium. Deci. d. cap. 26. n. 1. vers. tertio quia, Gent. d. q. 3.
num. 1. vers. tertio quoniam, Farin. d. q. 28. n. 7. vers. tertio
quia, Ambrosin. d. c. 12. n. 2. vers. tertio quia, Molin. d.
loco, num. 119. vers. tertio immunitatis iura, Cened. d.
q. 42. num. 1. vers. tertio facit, Mar. Ital. d. §. 1. num. 2.
vers. quam opinionem, & n. 5. vers. & quoniam hoc privi-
legium.

20 *legimus.* Quantum, quia maior est ratio in Clerico, vt in Ecclesia capi non possit, quam in laico, cum Clericus Ecclesia sit veluti domus, in domo autem propria quis capi non potest, *l. nemo de domo, ff. de regulis iuris*, ita arguit Roman. *d. cons. 234. in princ. vers. secundo quia*, quem sequuntur Decian. *d. lib. 8. cap. 26. n. 1. in princip. vers. secundo quia*, Ambrosin. *d. c. 12. n. 1. vers. secundo quia maior*, Molin. *d. num. 129. vers. secundo cum Ecclesia*, Monticel. *in praxi crimin. reg. 12. de captura rei, num. 18.*

21 Quintum, quia Ecclesia multò magis tueri debet Clericos, & subditos suos ibi seruientes, quorum habet curam magis specialem, quam laicos, igitur privilegiu[m], & immunitas indistinctè concessa confugientibus ad Ecclesiam, competit etiam Clericis, Decian. d.c. 26.n.1. *vers. prater ea durum est.* Cened. d.g. 42.n.1. *prope finem.*

22 Sextum, quia si Ecclesia privilegium concessit laicis, vt omnes fatentur, & hoc in aliis statuit, debet etiam in suis idem pati, iuxta illud, patere legem, quam tu ipse tuleris, vt arguit Decian. *d. cap. 26. versic. item si in aliis*, & Ambrosin. *d. e. 12. n. 2. versic. quoniam facit.*

23 Septimum, quia Clericis ante assumptum Cleri-
catum competebat immunitas, ergo etiam post as-
sumptum Clericatum competit dicta immunitas, nul-
libi enim reperitur tantum quod Clericus ea, quæ sibi
ut laico competebat, per Clericatum amittat.

Octauum, quia si aliter diceremus, Clerici essent
deterioris conditionis, quàm laici, quod videtur
inconueniens, Iul. Clar. §. *fin. quæst.* 30. *vers. ulterius*
quero.

Qua retenta opinione absque consuetudinis di-
stinctione, de qua *infra*, non obstant quæ pro prima
adduxi, nam ad primum d. gloss. in d. c. nullus. *Prima-
rium* 17. q. 4. respondetur illam id non dicere, sed tan-
tummodo quòd Index Ecclesiasticus potest verberare
in Ecclesia Clericum, Decian. d. cap. 26. n. 1. verum *Pau-
rissimus tamen*. Secundò respondetur, quòd auctoritas
glossæ probabilis est, non necessaria, Franc. Molin. d.
loco, n. 123.

Ad secundum respondetur, argumentum illud bene esse, quia præsupponit iura Canonica, & de laicis tantum loqui, quæ cum generaliter, & indefinite loquantur per verba, *nullus, nemo*, & similia, &c. debent generaliter intelligi, Decian. *d. num. 1. vers. fed certe hoc argumentum*. Secundo respondetur, quod quavis testis, in presenti, de laicis meminit, non de Clericis, ideo factum existimandum est, quia ratio Clerici, quorum eximia sanctitas esse debet, in tam græue homicidii scelus prorumpunt, lex autem ad ea, que frequenter accidunt, consilium solet, *nam ad eas de legibus*, Franc. Molin. *d. loco, vers. secunda ratio*. Tertiò opinari responderet M. Ital. *d. s. 1. num. 18*. quod ideo constitutum fuit hic solum de laicis, quia ista constitutio est lata in fauorem ipsorum laicorum, quia temporales iudices aduersus illos plura priuilegia impetrarant, vt potuissent ad Ecclesias eos extrahere; imò etiam hoc non contenti in Ecclesiasticas personas prædictam facultatem extendebant, sed quia index secularis nullam habet potestatem aduersus has personas Ecclesiasticas, ideo de laicorum personas tantum tractare videtur.

Ad tertium est facilis responsio, quia isti non con-
fugiant ad Ecclesias ea mente, vt sint tui in Ecclesia,
& gaudeant eius immunitate, sed vel ducantur ad Ec-
clesiam iniuncti, & ad carceres, vel sponte, vt se in iudi-
cium tneantur, deueniunt in Ecclesiam non vt in ea sint
tuti, sed nos quærimus an si Clericus attentaretur, si
caperetur extra Ecclesiam, & ipse ad Ecclesiam con-
fugeret, tutus esset, sicut secularis; non negatur ergo
quod in Ecclesia possit capi si illuc non confugit, sed
iudicii causa venit, propterea præponitur in hoc argu-
mento Panorm. neque etiam negatur quin in Ecclesia
possit etiam verberari, sed tantum hoc contenditur
quod cum ea fide confugerit ad Ecclesiam, vt tutus sit,
non possit inde extrahi, quod aperte probat text. in d.
c. nullus Clericorum, 17. q. 4. Secundo responderetur in
Causis, siue Clerici, siue Religiosi delinquentes in Ec-
clesia immunitatem non consequuntur, quia Ecclesiam
spertare, & eidem iniuriam irrogare censentur, Franc.
Molin. d. loco, n. 124.

Ad quartum negatur, quod remaneret impositum facinus, nam illud facile tollitur cum censuris Ecclesiasticis, excommunicatione sequeatur, & depositione, & sic possit puniri. *Deci. d. n. 1. vers. quatuor considerat.* Secundum respondetur, quod hæc argumenta Patrum procedant in illis qui se sanis, & illicitis immiscens de eorum Prælati extra Ecclesiam capiuntur, non sic in illis, qui sese receptui dederunt Ecclesiæ ingressi, quoniam (absurdum foret) deterioris conditionis Clerici, quam laici essent; Sanctos autem esse Clericos oportet, neque Ecclesiæ eorum defendit scelera, id enim de his criminibus regulariter intelligendum est, quibus immunitate non gaudent, quia eam amiserunt, Franc.

Ad quintum respondetur, quod hoc non negatur, sed tantum quaeritur an confugiens ad Ecclesiam sit totus.

De Immunitate Eccles. &c. Tit. XLIX. 445

tutus, Decian. d. num. 1. vers. adducit, & quinto. Secundo respondetur quod illa Clem. 1. de privileg. intelligitur de iis criminibus, quorum granitas non immunitatem tollit Ecclesiarum, Franc. Molin. d. loco, num. 127.

30 Ad sextum respondetur, quod sicut secularis si delinquit in Ecclesia, tutus non est, ita & pariter Clericus, vel Religiosus delinquens in Ecclesia, vel intra septa Monasterij, aut intra illos triginta, vel quadraginta passus, quia in hoc tutus non erit, nam Clericus in hoc seculari æquiparatur. Secundo respondetur, quod hoc argumentum fragile est, quid enim ubi extra Ecclesiam delinquit, nam sapius homicidia, quæ ab his admittuntur, extra Ecclesiam patrantur, quibus immunitatis iura subtrahere impium videretur. Ad cetera vero fundamenta facile ex dictis responderi potest ne ultra solidum modum in hac materia spatari videar.

31 Ad distinctionem consuetudinis, quam Doctores afferunt, respondetur quod ista consuetudo est potius abusus, & corruptela dicenda, quæ pro lege minime servanda est, cap. cum causa, de sentent. & re iudic. Unde legitur in c. 1. & 2. dist. 11. quod vltus auctoritati cedere debet, nam prauum vltus lex, & ratio vincit, quapropter quicquid ab Apostolica Sedis Rectoribus plena auctoritate sancitur, nullius consuetudinis præcedente occasione proprias transgrediendo voluntates remoueat, sed firmiter atque inconculsè teneatur; hinc igitur prædicta consuetudo, qua fuscitur Clarus, & alij, nullius roboris, vel momenti esse debet, præsertim cum sit contra libertatem Ecclesiasticam, quod enim contra disciplinam & libertatem Ecclesiasticam sit, irritum esse debet, cap. illa autem vers. quod enim dist. 12. cap. cum inter, de consuet. Nam consuetudo debet esse rationabilis, cap. consuetudo eadem dist. 12. cum alijs pluribus, quæ in hanc responsionem congerit Mar. Ital. de immunit. lib. 1. c. 3. §. 1. n. 3. cum seqq. usque ad fin. vbi n. 17. vers. ex his, dicit se à quodam Religioso fide dignissimo accepisse, Sacram Congregationem ita respondisse.

32 Non est violenter ab Ecclesia extrahendus.] Notatur ad hoc, quod confugiens ad Ecclesiam, ab ea extrahi non potest, quod intelligunt non solum à iudice seculari, sed nec etiam à iudice Ecclesiastico, Ioan. Andr. in præsent. n. 4. Butr. n. 1. Zab. n. 4. vers. sexto quero, Anan. n. 9. & Panorm. n. 11. & 12. Villag. de extensione leg. cap. fin. post n. 4. vers. necnon iudices omnes, Bajard. ad Clar. q. 10. n. 3. Dec. res. 8. c. 7. vers. imò neque Episcopus, lib. 3. Farin. in tract. huius tit. n. 3. vbi n. 33. extendit ut nemo, cuiuscunque conditionis sit, qui ad Ecclesiam confugerit, inuitus extrahi possit: si enim inuitus quis extrahatur à iudice seculari in casu non excepto per regulam, licitum erit tali iudici resistere, vt latè per Soar. d. lib. 3. c. 13. n. 4. Mar. Ital. in tract. huius tit. lib. 1. c. 6. §. 2. num. 45. cum seqq. Farin. d. tract. n. 6. vbi n. 47. quando hæc resistentia fieri possit, & licita sit, nam extractus per vim ab Ecclesia eidem Ecclesie restitendus est, Bajard. ad Clar. q. 30. n. 26. Card. Tulch. d. concl. 10. n. 20. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 9. c. 9. in fin. q. 15. Soar. d. lib. 3. c. 13. n. 6. & n. 12. in fine, Mar. Ital. d. lib. 1. c. 6. §. 2. n. 23. & seg. cum omnibus eius bonis inde subtractis, Farin. d. tract. n. 55. & 300. ita interim pro alijs delictis à iudice seculari detineri non possit, Mar. Ital. d. §. 2. num. 41. cum seqq.

34 Qui verbis dolosis inductus à iudice præstita securitate, & impunitate Principis exiit ab Ecclesia in casu in quo delinquens iure non poterat ab Ecclesia extrahi, iste erit Ecclesie restitendus, & index tenebitur seruare illi fidem præstitam de non puniendo il-

Barbof. Collect. Tom. I f.

lum pœna mortis. Vide Anton. Gom. tom. 3. var. c. 12. n. 7. Bajard. ad Clar. §. fin. q. 30. num. 27. Couar. var. lib. 1. c. 2. num. 16. in fin. Soar. de Pace in præsent. tom. 1. p. 2. c. 3. §. 3. n. 166. Petr. Martinez in cap. afferte, p. 1. num. 19. de præsumpt. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 79. Cened. canon. lib. 1. q. 9. n. 9. Mastrill. Sicilia decis. 169. n. 12. lib. 2. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 6. §. 2. n. 82. Azor. d. c. 9. q. 11. Farin. in tract. huius tit. n. 301. Megal. in 3. part. lib. 4. c. 2. q. 1. n. 31. Villadieg. in polit. c. 3. n. 222. Bonacin. de legib. disp. 3. q. 7. §. 2. num. 10. Filliuc. tract. 15. c. 6. n. 154. Duard. in Bull. Cene lib. 2. canon. 15. q. 16. n. 34. Fagundez in quinque Ecclesia præcepta tract. 2. lib. 4. c. 4. n. 56. Diana resol. moral. tract. de immunit. Eccles. resol. 26.

Super hoc tamen, quod iniquè fecit, &c.] Notatur ad hoc, quod confugiens ad Ecclesiam à iudice Ecclesiastico prorsus impunitus dimittendus non est, vt per Host. in præsent. n. 1. post med. vers. Prælati vero, Ioan. Andr. n. 5. Anchar. n. 2. vers. & dicit, Abb. n. 1. ad fin. vers. & ex his omnibus, Zab. n. 3. ante fin. Sylvest. in summ. verbo immunitas 3. n. 4. vers. igitur sicut dicit, & alios citatos apud Farin. in tract. huius tit. n. 329. vbi num. seq. cum pluribus resoluit, confugientem ad Ecclesiam, licet inde extrahi non possit, posse tamen pecuniaria pœna puniri, & n. 331. tenet etiam, hoc casu puniri posse ad damna & interesse passa per eum, & n. 334. asserit, posse in monasterium detrudi ad peragendam pœnitentiam, dummodo Monasterij locus, seu carcer, in quem detruditur, non esset ita arctus & durus vt in eo homines paucis diebus possent viuere.

Nec inde damnari debet ad mortem, &c.] Notatur ad hoc, quod confugiens ad Ecclesiam inde extrahi non debet puniendus pœna corporali, seu effusione sanguinis, vt docent in præsent. gloss. verbo puniendus, Host. n. 1. in verbo ad pœnam, Ioan. Andr. n. 3. in verbo pœnam corporalem, Anchar. n. 2. Butr. n. 5. in fine, & num. 6. Zab. n. 4. vers. quinto quero, & Anan. n. 3. Card. Tulch. d. concl. 10. num. 5. Villag. de extensione leg. cap. fin. num. 5. & à num. 8. Franc. Leo in thesaur. fori Eccles. p. 1. c. 13. num. 13. vers. reos criminis, Soar. d. lib. 3. c. 12. num. 5. & 6. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 1. §. 1. num. 1. & c. 6. §. 3. à num. 1. Farin. in praxi crimin. q. 28. num. 77. & in tract. huius tit. num. 335. Unde pœna exilij, vel ad perpetuos carceres non esse puniendum resoluit Diana resol. moral. p. 1. tract. de immunit. Eccles. resol. 12. contra Gambacurt, lib. 4. c. 33. & 35.

Nisi publicus latro fuerit.] Notatur ad hoc, quod latro publicus, si ad Ecclesiam confugerit, illius immunitate non gaudet, vt docent gloss. verbo nisi publicus latro. Mant. conf. 60. num. 7. Anastaf. Germon. de sacrorum immunit. lib. 5. c. 16. num. 56. Villag. d. cap. fin. n. 41. Card. Tulch. d. verbo Ecclesia, concl. 11. num. 1. Couar. præsent. c. 20. n. 13. Clar. §. fin. q. 30. num. 8. & 9. Perez l. 2. in fin. tit. 18. lib. 8. Ordin. Gam. Lusit. decis. 17. Decian. in tract. crimin. lib. 6. cap. 28. num. 2. & 3. Gutier. præsent. lib. 3. q. 4. Cardos. in praxi iudicium verbo Ecclesia, n. 87. Marta de iurisdic. part. 2. c. 51. num. 21. cum seqq. Camill. Botrell. in summ. omnium decis. tit. 3. num. 69. cum seqq. Farin. d. q. 28. num. 50. & d. tract. num. 147. vbi num. 150. cum seqq. ampliat, vt locum habeat in eo, qui publicè, & palam furatur, vel in eo, qui in via publica, & frequentata homines aggreditur, & per insidias furatur, vel latrocinia committit cum armis, & violenter. Quis autem dicatur publicus latro, vide Decian. d. c. 28. n. 2. Villag. d. cap. fin. n. 45. vers. quapropter, Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 1. Ludou. Correa in repetit. d. cap. inter alia, p. 3. n. 27. vbi ait quod publicus latro aliquando dicitur

p p

propterea

propter iuris, aliquando propter facti notorietatem, priori modo dicitur quando semel in iudicio furtum confessus fuit, vel iudicis sententia fuit condemnatus, iuxta text. in cap. vestra, & in cap. ult. de cohob. Clericor. is enim si postea in furto deprehendatur, publicis latro appellatur: posteriori modo dicitur publicus latro ille, qui publice latrocinium committit, ut sunt piratae, & ij, qui publicas stratas grafsantur.

39 Vnde debitorem ad Ecclesiam confugientem pro debito in ea capi non posse resolvunt multipliciter declarantes, Rebuff. tom. 2. ad leges Gallie sub hoc tit. art. 1. gloss. 2. Remig. in tract. huius tit. fallent. 27. Anast. Germon. de sacrorum immunit. lib. 3. c. 16. a. n. 109. Parlador. lib. 2. rerum quotid. cap. fin. p. 5. §. 6. n. 2. Decian. d. c. 28. n. 34. Soar. de Pace in tract. tom. 1. p. 5. c. 3. §. 3. a. n. 150. Gutier. in l. nemo potest, n. 133. vers. sed contrariam. ff. de legat. 1. & pract. lib. 1. q. 1. n. 13. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 62. lit. C. Cardos. dict. verbo Ecclesia, n. 86. Soar. d. lib. 3. c. 11. n. 3. Azor. d. p. 2. lib. 9. c. 9. q. 9. post vers. item dubia questionis est. Alex. Ambrosin. in tract. huius tit. c. 13. n. 1. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. latè Farin. in tract. huius tit. n. 57. vbi n. 58. ampliat ut procedat etiam si ante ita toto quod debitor carcerari possit, & n. 60. pariter ampliat in debitore suspecto de fuga.

40 Vtrum autem exactor tributorum, si ad Ecclesiam confugiat, eius gaudere debeat immunitate? Affirmant gloss. verbo presenti in l. 1. C. de his, qui ad Ecclesias confugi. vbi loquitur generaliter de debitore Reip. Angel. Sylvest. Tabien. Armil. Rosel. Canalean. & alij, quos refert, & sequitur Felin. in tract. huius tit. num. 61. Capell. Tholof. Conar. & Bossi. apud eund. d. q. 28. num. 31. Anast. Germon. de sacrorum immunit. lib. 3. c. 16. num. 110. Azor. in lit. moral. p. 2. lib. 9. c. 9. q. 9. vers. item dubia questionis est, Soar. d. lib. 3. cap. 11. num. 3. vers. aliqui vero Alexand. Ambrosin. in tract. huius tit. c. 13. n. 2. in fine. Quamvis contrarium praesertim de iure Civili per text. in auth. de mandatis Principum, & ibi gloss. verbo publicos exactores, teneant in presenti, Anchar. n. 6. ad fin. & num. 7. vers. item in casibus, & Butr. n. 18. Oldrad. conf. 54. n. 2. Petr. Gregor. synagm. iuris, lib. 3. c. 22. n. 2. Et de oblati ad reddendam rationem si ante illam redditam ad Ecclesiam confugiant an ab ea extrahi possint? vide Nauar. in man. c. 25. n. 19. in fine, Decian. d. c. 26. n. 26. Farin. d. tract. n. 63. Elcob. de ratiociniis, cap. 4. num. 6.

41 An vero debitores falliti, seu decocti gaudeant Ecclesiastica immunitate? vide Marant. de ordine iudic. p. 4. dist. 9. n. 131. Duenn. reg. 389. vers. & isti mercatores, Remig. Goni limit. 38. Perez l. 2. tit. 16. lib. 8. Ordin. Nauar. d. c. 25. n. 19. in fine, vers. & mercator, qui decoxit, Soar. de Pace d. §. 3. n. 156. Azeved. l. 13. n. 6. tit. 2. lib. 1. noue recop. Strach. de mercatura, p. 3. a. n. 41. Rebuff. tom. 2. ad leges Gallie, tit. de mercator. art. ultim. gloss. unio. n. 7. & 8. Couat. var. lib. 2. c. 20. n. 15. vers. nec lasonis, Gutier. d. lib. 1. q. 1. n. 16. Anast. Germon. d. c. 16. n. 113. Tanner. in 2. 2. S. Thom. dist. 5. q. 8. dub. 1. n. 17. Peregr. de immunit. c. 2. num. 4. Flau. Cherubin. in compend. Bullar. ad constitut. 117. Pij V. schol. 2. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 67. & 70. Ambrosin. d. c. 13. in fin. n. 4. Decian. d. lib. 6. c. 27. num. 34. ante fin. Cur. Philip. p. 3. §. 12. num. 42. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 380. n. 29. cum seqq. Camil. Borrell. d. tit. 3. num. 97. Mar. Ital. dict. lib. 1. c. 5. in initio, num. 16. Farin. d. q. 28. n. 34. & in tract. huius tit. n. 64. & 65. Fernandez in exam. Theolog. moral. p. 4. c. 10. §. 1. n. 10. Ioan. de la Cruz in direct. conscient. p. 1. praec. 8. q. 3. art. 1. dub. 1. concl. 1. Gambacurt. de immunit. lib. 4.

cap. 15. num. 7. Bonac. de legibus disput. 3. quest. 7. §. 4. num. 2. Fagandez in quinque Eccles. praecepta tract. 2. lib. 4. cap. 4. num. 53. Diana d. tract. 1. de immunit. Eccles. resol. 32. Duard. in Bullam Cane, lib. 2. can. 5. q. 16. num. 16.

Vel nocturnus depopulator agrorum.] Notatur ad hoc quod nocturnus agrorum depopulator ad Ecclesiam confugiens illius immunitate non gaudet, ut per text. Summistas verbo immunitas, docent Boer. decis. 109. n. 3. vers. secundo fallit. Mant. conf. 60. n. 7. Nauar. d. c. 25. n. 20. vers. non item gaudet, Anast. Germon. d. c. 16. n. 56. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia conclus. 1. n. 1. Villag. de extensione legum, cap. fin. n. 45. Alex. Ambrosin. in tract. huius tit. c. 4. n. 5. Farin. d. q. 28. n. 50. & d. tract. n. 158. Nocturnus autem agrorum depopulator dicitur, qui 41 segetes in agris depredatur, comburit, & destruit, vel ad agros alienos diripiendos destructor nocturnus accedit, prout in presenti aduertunt Host. num. 3. Innoc. col. 2. in verbo nocturnus, Ioan. Andr. num. 6. Butr. n. 7. Panorm. n. 6. Zabara. n. 3. Greg. Lopez l. 4. verbo las mieses, tit. 1. p. 1. Anton Gom. tom. 3. var. c. 10. n. 2. Decian. d. c. 28. n. 3. vers. depopulatores autem, Villag. d. cap. fin. n. 45. vers. nam secundum, Card. Tusch. d. conclus. 1. sub n. 1. Alex. Ambrosin. d. c. 4. n. 4. Farin. d. tract. n. 159. vbi n. 460. dicit in eo differre nocturnum agrorum depopulatorem à publico latrone, quia depopulator clandestine furatur, & clandestine moratur in loco in quo furatur; latro vero publicus palam, & publice furatur, & n. 161. resoluit quod licet attempto iure communi resolutio supra posita non procedat in diurno agrorum depopulatore, cum expresse loquatur text. hic de nocturno, vigore tamen constit. Gregor. X IV. in qua illud verbum, nocturnus, ademptum est, procedat etiam in diurno agrorum depopulatore.

Qui dum itinera frequentata, &c.] Notatur ad hoc 44 quod viarum grassator ad Ecclesiam confugiens illius immunitate non gaudet, ut docent in presenti, Innoc. colum. 2. Host. post. num. 3. verbo impunitate, Ioan. Andr. num. 6. Butr. num. 8. & Zabara. n. 4. ante fin. vers. octavo quero, Nauar. d. c. 25. n. 20. vers. non item gaudet viarum grassator. Dec. d. c. 28. n. 2. vers. aduertendum tamen, Anast. Germon. d. c. 16. num. 56. Farin. d. q. 28. n. 50. & d. tract. n. 162. concordant expresse verba constit. Gregor. X IV. Grassator nuncupatur ille, qui vias obideat, viatores depredetur, seu spoliat, & renitentes occidat, Decian. d. c. 28. num. 2. Alexand. Ambrosin. in tract. huius tit. c. 3. Mar. Ital. d. lib. 1. cap. 5. §. 1.

Vtrum autem proditoris homicida immunitate 45 Ecclesiae gaudeat, solet à Doctotibus inquiri, qui magis communiter negatiuam sunt amplexi opinionem, ut post Anchar. Felin. Aretin. Guid. Pap. Alciat. Cass. in Monticel. Gig. Anton. Gom. & Clar. docet Farin. d. q. 28. num. 24. sequuntur. Rebuff. tom. 3. ad leges Gallie sub hoc tit. art. 1. q. 5. Azeved. l. 3. num. 6. tit. 2. lib. 1. noue recop. Soar. de Pace d. §. 3. num. 113. Gutier. pract. lib. 1. q. 2. & lib. 3. q. 7. num. 52. Anast. Germon. d. c. 16. a. num. 58. Marta de iurisdict. p. 2. c. 52. n. 4. Petr. Caball. de omni genere homicidij, num. 383. cum seqq. Villag. d. cap. fin. num. 52. & 54. Soar. d. lib. 3. c. 11. num. 10. 11. & 12. Camill. Borrell. d. tract. 3. a. num. 76. Cur. Philip. p. 3. §. 12. n. 30. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, conclus. 1. n. 5. Ludou. Correa d. p. 3. num. 17. Et Raphaël de la Torre in 2. 2. D. Thom. tom. 2. q. 9. art. 3. dist. 7. gradu 8. except. 3. vers. nunquid, Melch. Phaeos Lust. decis. 81. num. 5. & expresse approbatur, & recipitur in constit. Gregor. X IV. & quamvis Gambacurt. lib. 5. cap. 30. num. 6. existimauerit quod qui proditoriè voluit aliquem occidere, & deuenit

ad actum proximum, sed casu non occidit, non gaudet immunitate; contrarium tamen post d. Gregorianam constitutionem melius tenent Peregrin. de immunit. Eccles. c. 7. n. 3. Bonac. de legib. disput. 3. quest. 7. §. 5. num. 17. Farin. de immunit. cap. 9. n. 145. vbi n. 146. subdit hanc opinionem hodie secundum Bullam Gregor. omni difficultate carere, se retractans à contraria sententia, quam docuerat d. q. 28. num. 45. Proditorius homicida dicitur ille, qui occidit à tergo, vel quocumque alio modo nihil tale præcautem, & proditoriam homicidium est cædes hominis nihil tale suspicantis, vnde Burg. de Pace conf. 22. num. 26. Gutier. d. lib. 1. q. 2. n. 3. Boar. d. cap. 11. num. 12. Villag. d. cap. fin. num. 53. Alexand. Ambrosin. cap. 6. Farin. d. quest. 18. à num. 74. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 380. num. 40. Petr. Caball. d. tract. de omni genere homicidij à n. 398. Mar. Anton. Genuen. in praxi Curie Archiepiscop. Neapol. cap. 76. num. 2. vbi dicit cum Vincent. de Franchis decis. 713. in Regno Neapolitano non intelligi homicidium proditorium, nisi fiat sub colore amicitie. Vnde dicit Ambros. de immunit. cap. 6. num. 1. & Peregrin. eod. tract. cap. 7. num. 2. quos refert, & sequitur Diana d. tract. 1. de immunit. Eccles. resolut. 35. quod tunc dicitur proditorie quis occidere aliquem quando inter illum, & occisum nullus præcedebat rancor, sed potius simulabatur amicitia, ut puta quia infimal comedeant, vel simul erant in itinere, & idem Diana contra Gambacurt. lib. 5. cap. 28. num. 3. hinc ait quod occidens inimicum retro non dicitur committere homicidium proditorium, quia debebat præcauere ab inimico suo, & post Aloyf. Ricc. part. 1. decis. 168. num. 2. resoluit occidentem amicum reconciliatum gaudere immunitate, quia talis non dicitur proditor.

47 Vnde proditorium dici homicidium commissum ab eo, qui aliquem veneno necat, ac proinde non gaudere immunitate dicunt Decian. d. c. 28. n. 19. Anastaf. Germon. d. cap. 16. n. 63. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 74. & 75. Fr. Emman. quest. Regular. tom. 2. q. 33. art. 4. Cur. Philip. d. §. 12. n. 35. Soar. d. c. 11. n. 12. in fin. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 4. num. 3. vers. & quemadmodum, & à n. 36. Petr. Caball. d. tract. de omni genere homicidij, n. 583. Farinac. d. q. 28. num. 24. in fine, & in tract. huius tit. num. 142. Megal. in 3. part. lib. 4. cap. 1. quest. 1. n. 18. Homobon. de Bonis de examine Eccles. tom. 2. tract. 1. 1. cap. 5. quest. 5. resolut. 4. Iacob. de Graff. tom. 1. lib. 3. consil. vnic. num. 16. Ioan. de la Cruz in direct. conscient. p. 4. præc. 8. quest. 3. art. 2. dub. 1. conclus. 1. Diana d. tract. de immunit. Eccles. resolut. 36. Ludou. Correa d. part. 3. num. 19.

48 De assassino quod non gaudet Ecclesiastica immunitate, & quando talis dicatur, vide Couar. lib. 2. var. c. 20. n. 10. Soar. de Pace d. §. 3. n. 31. Gutier. pract. lib. 3. q. 7. Remig. Mant. Plac. Clar. & alij, quos refert, & sequitur Farin. d. c. 28. n. 26. Decian. d. c. 28. n. 18. ad med. Soar. d. c. 11. n. 13. Modern. d. c. 51. n. 7. Bobadil. d. c. 14. num. 76. Alexand. Ambrosin. in tract. huius tituli cap. 7. Anastaf. Germon. d. lib. 1. c. 16. num. 67. Petr. Caball. in d. tract. de omni genere homicidij num. 526. cum seqq. Cur. Philip. d. §. 12. num. 34. Cardof. in praxi iudicum, verbo assassinus, num. 4. Camil. Borrel. d. tit. 3. num. 78. Aloyf. Ricc. in decisionibus Curie Archiepiscop. Neapolit. part. 1. decis. 112.

49 Si verò seruus fuerit, &c.] Notatur ad hoc, quod seruus ad Ecclesiam confugientem potest dominus petere sibi restitui, recepto ab eo iuramento de illum non offendendo, ita docent in præsent. Hostiens. n. 5. Ioan. And. n. 7. Anchor. & Butr. in summario, Panormit. n. 1. vers. seruus fugiens ad Ecclesiam, Zabar. ante num. 1. & 5. & Anan. n. 1. Nauar. d. c. 25. n. 19. Couar. d. cap. 20. Barbof. Collect. Tom. II.

num. 14. vers. his suffragatur, Mascard. de probat. conclus. 533. Soar. de Pace d. part. 5. cap. 3. n. 153. Gutier. d. lib. 1. q. 1. n. 3. & 16. Anastaf. Germon. d. c. 16. num. 55. Cardof. in praxi iudicum, d. verbo seruus, num. 69. Cur. Philip. d. §. 12. n. 45. Fr. Raphaël de la Torre d. disput. 7. propè fin. Guid. Pancirol. in thesaur. var. lection. lib. 2. cap. 182. Azor. instit. moral. part. 1. lib. 8. cap. 9. quest. 9. in fine, vers. quid dicendum de seruo, Soar. d. lib. 3. c. 10. num. 2. Ludou. Correa d. part. 5. num. 6. Ludou. Rodolph. quest. variar. lib. 2. quest. 36. num. 11. Illustrif. D. meus Roderic. à Cunha post primam huius libri impressionem à me visus in comment. ad cap. eos qui 6. num. 7. dist. 87.

In gloss. Extrahendus, ibi, etiam Iudeus. Notatur ad hoc quod Iudei, & infideles gaudent Ecclesiastica immunitate, sequuntur Innocent. in præsent. col. 1. vers. idem in Iudeo, Ioan. And. num. 8. & Holt. num. 1. in verbo ab Ecclesia, Syluest. verbo immunitas, num. 2. vers. primum Iudeus, Boët. decis. 110. num. 4. receptionem appellat Couar. d. cap. 20. num. 11. Tiraquell. de iure prim. quest. 65. n. 8. Marfilin. l. vnic. num. 114. C. de raptu virg. Soar. d. lib. 1. cap. 10. num. 9. & 11. vers. ideoque probabilior, Cenall. commun. contra commun. q. 269. Azor. d. cap. 6. post 9. quest. vers. si quæras an Iudeus, latè Mar. Ital. d. lib. 1. cap. 3. num. 3. Anton. Ricc. in tract. de iure personarum extra gremium Ecclesia existen. lib. 2. c. 12. Marta de iurisdic. p. 4. casu 176. num. 6. Fr. Raph. de la Torre d. disput. 9. gradus 8. vers. secundum. Quamvis contrariam opinionem, videlicet Iudeum Ecclesiastica non gaudere immunitate, teneant Abb. hic n. 7. Con. d. n. 11. Clar. §. fin. q. 30. n. 16. Portel. in dub. Regular. verbo Ecclesiastica immunit. num. 10. Diana resolut. 22. Marquar. de Iudeis, p. 1. c. 8. Decian. d. lib. 6. cap. 26. tom. 2. Gutier. lib. 1. pract. quest. 7. n. 51. Card. Tufch. d. verbo Ecclesia, conclus. 10. num. 27. Villag. d. cap. fin. num. 65. Rebuff. d. tom. 2. sub hoc tit. gloss. 2. n. 22. Franc. Leo d. cap. 13. n. 30. Soar. de Pace d. cap. 3. §. 3. num. 106. Alex. Ambrosin. in tract. huius tit. cap. 8. num. 8. Farinac. d. q. 28. num. 68. Et quamvis nouissimè Gabriel Pereira de manu Regia, part. 2. cap. 50. asserat Maurum, Iudeum, aut quemlibet alium infidelem non gaudere hac immunitate, nisi in casu in quo statim fiat Christianus, nam præ prima opinione in S. Congreg. Cardinalium controuersis iurisdictionalium præpositorum fuit decisum de anno 1631.

De hæreticis certum est si ad Ecclesiam confugiant illius immunitate non gaudere, tum quia in ipsam Ecclesiam delinquere dicuntur, tum quia dici possunt proditores Dei, quare ita docent Remig. fallent. 18. Gondif. de hæreticis, quest. 11. Boët. decis. 110. num. 6. Rojas singul. 93. Bonacin. de legib. disput. 3. quest. 7. §. 3. n. 3. Portel. in dub. Regular. verbo Ecclesiastica immunit. n. 10. Nauar. d. cap. 25. num. 20. Soar. de Pace d. §. 3. num. 108. Petr. Greg. syntag. iuris lib. 3. cap. 12. num. 1. Decian. lib. 5. c. 40. n. 7. Soar. d. c. 10. n. 9. & 13. Cardof. d. verbo Ecclesia, n. 82. Sayt. in claus. Regia, lib. 9. cap. 15. num. 26. Azor. d. q. 9. vers. si quæras, Alexand. Ambrosin. cap. 8. Marta de iurisdic. part. 2. casu 51. n. 29. Diana d. tract. 1. de immunit. Eccles. resolut. 19. Ludou. Correa d. part. 3. n. 3. Farinac. d. q. 28. num. 68. & in tract. huius tit. num. 167. vbi quod in Constitut. Gregor. XIV. hæresis crimen expresse inter exceptos calus numeratur, quod quidem etiam locum habere videtur in vehementi suspecto de hæresi, ut voluerunt Peregr. d. c. 8. num. 8. Farin. d. tract. de immunit. n. 175. Diana d. tract. 1. de immunit. Eccles. resolut. 38. Et multò magis procedit in apostata, Simanch. de Catholicis inst. tit. 6. n. 4. & 5. Peña in direct. Inquisit. part. 2. quest. 49. comment. 74. Decian. lib. 6. c. 26. num. fin. Soar. de Pace d. §. 3. n. 109. Bobadil. in sua politica, lib. 2. cap. 14. n. 56. Marta d. c. 51. num. 29.

Mar. Ital. d. lib. 1. cap. 3. §. 1. num. 17. vers. ex his ergo apparet, Farin. dist. tract. n. 169. & idem esse in apostata à Religione, existimavit Peregrin. de immunit. cap. 12. n. 16. quod verum esse in Ecclesiis & Monasteriis eiusdem Religionis, à qua apostatauit, non autem in aliis, resoluunt Bobad. in sua posit. lib. 2. c. 14. n. 57. Mar. Ital. d. c. 3. §. 1. n. 17. vers. ex his ergo apparet. Duard. in Bull. Cane. lib. 2. Can. 15. q. 16. n. 15. Diana resol. moral. p. 1. tract. de immunit. Eccles. resol. 23.

53 In gloss. Publicus latro, ibi, & raptores virginum. Notatur ad hoc quod raptores virginum, & adulteri gaudent Ecclesiastica immunitate, ut per Hostien. C. hic n. r. & Abb. à n. 14. Decian. d. lib. 6. c. 28. n. 22. Soar. de Pace d. c. 3. §. 3. à n. 141. Gutier. pract. lib. 3. q. 5. Card. Tusch. de verbo Ecclesia, concl. 11. n. 35. & 36. Soar. d. lib. 3. c. 11. n. 17. Azor. p. 2. lib. 8. c. 9. q. 9. vers. quid verò de raptori- bus, Mar. Ital. d. lib. 1. c. 3. §. 2. n. 8. Farinac. dist. tract. n. 87. Ludovic. Correa d. p. 31. n. 14.

S V M M A R I V M.

- 1 Clerici non debent necessitatibus, seu utilitatibus ciuitatum, aut aliorum locorum, etiam ubi laicorum non suppetunt facultates, subuenire, nisi prius Romanus Pont. consulatur. Sententia, & constitutiones edicta à laicis collectantibus Ecclesiam sunt ipso iure irritae, nec vlllo tempore conualescunt: Rectores excommunicati ob gravamina praemissa remanent excommunicati etiam post depositum officium.
- 2 Collectanea, & onera de consensu Episcopi, & clerici imponi non possunt nisi quando laicorum facultates non suppetent.
- 3 Collecta, & onera Ecclesiasticis personis imponere non nisi de consensu Papae laici licet.
- 4 Consuetudo non tribuit ius laicis imponendi collectas, & onera Ecclesiasticis.
- 5 Successoris in officio imponentium collectas, vel onera Ecclesiasticis, excommunicationi subiiciuntur nisi intra mensem satisfecerint.
- 6 Bulla in Cane. Domini can. 18. imonat decreta Conciliorum generalium.
- 7 Clerici etiam in minoribus dummodo incedant in habitu, & tonsura, & inseruiant in Divinis, immunes sunt à tributis & collectis.
- 8 Oblati in perpetuum alicui Religioni, vel Ecclesiae, quia sunt Ecclesiasticae personae, eximuntur à tributis, & gabellis.
- 9 Conuersi, quia sunt veri Religiosi, eximuntur à tributis.
- 10 Fratres, & Sorores tertij Ordinis S. Francisci in communitate religiose viuentes sunt Ecclesiasticae personae, & gaudent immunitate à tributis.
- 11 Nouitius immunitas est à gabellarum solutione.
- 12 Commendatarij Ordinum Militarium immunes sunt à gabellis & tributis.
- 13 Gesta per excommunicationem denuntiatio, siue notorium Clerici percussorem pertinentia ad iurisdictionem, sunt prorsus nulla.

CAP. Aduersus. VII.

Clerici collectari non possunt in necessitatibus, & utilitatibus ciuitatum, vel aliorum locorum, etiam quando non suppetunt facultates laicorum, nisi prius consulatur Papa. Item constitutiones, & sententiae, quibus laici imponunt collectas, vel onera Clericis sunt nulla, & nullo vnquam tempore vali-

turae. Item excommunicatus ob praedicta nisi satisfecerit, etiam si relinquat officium, remanet excommunicatus, & qui succedit officio, si intra mensem non satisfaciatur, remanet excommunicatus. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabbar. Ioan. Ander. But. Host. Anchar. Henric. Panorm. Vivian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 457. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 549. remissum Ximen. in concord. part. 1. & 2. desumitur ex Concil. generali Lateranensi. sub Innocent. III. cap. 46. & refertur ab Anton. August. collect. 4. Decret. lib. 3. sub tit. de censu. cap. 3.

Verum si quando forte, &c.] In Conc. Lateranensi sub Innoc. III. de quo in hoc text. innouata est dispositio: non minus sup. hoc tit. sub Alex. III. & subacta facultas imponendi collectas, & onera de consensu Episcopi, & Cleri, nisi quando laicorum facultates non suppetent, ut per Botrel. conf. 74. n. 32. Marta de iuris. dist. p. 4. cent. 1. casu. 1. n. 52. Decian. conf. 51. n. 1. lib. 2. Bellet. disquisit. cleric. p. 1. tit. de exempt. cleric. & eorundem bonorum, §. 2. n. 3. Molin. de iustis. tract. 2. dist. 67. Carol. de Grassis de effect. cleric. effectus 3. n. 244. Soar. lib. 4. de immunit. c. 26. n. 15.

Romanus Pontifex prius consulatur.] Ergo collectas, & onera Ecclesiasticis personis imponere non nisi de consensu, & expressa Summi Pont. licentia, laici licet, ut per Nauarr. in man. c. 17. n. 207. Duard. in Bullam Cane. Domini can. 18. q. 3. Mar. Alter. de censuris lib. 5. dist. 19. c. 2. Carol. de Grassis d. effectus 3. n. 287. Ita ut nec consuetudo tribuere possit ius laicis imponendi collectas, & onera Ecclesiasticis, ut per text. in c. quancumq. de censu. lib. 6. docent Ruin. conf. 117. in fin. tom. 4. Sord. conf. 43. tom. 1. Filliac. tract. 16. c. 11. quae sit 2. num. 293. Soar. lib. 4. de immunit. c. 32. Valer. Reginald. in pract. fori panit. lib. 9. num. 181. Duard. can. 18. q. 20. n. 6. Carol. de Grassis de effectus 3. n. 110. Bellet. d. tit. de exempt. clericis, §. 6. n. 1. Intelligit supradicta de consensu Romani Pontif. procedere in casu ubi agitur de utilitate tantum publica, non vero ubi contributio non fit solum propter utilitatem publicam, sed etiam ob priuam ipsorum clericorum, veluti pro expensis factis tempore pestis, ita Syluest. in summ. verbo immunitas, quae sit. §. n. 20. Megal. in part. 3. lib. 2. cap. 17. q. 6. num. 121. & conf. 72. num. 18. Molin. de iustis. tom. 3. disput. 672. n. 5. conclus. 3. Paul. Layman. in Theolog. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 6. num. 7. Quando enim necessitas publica concernit de directo, & principaliter aequè utilitatem Ecclesiasticorum, & laicorum, tunc debent Ecclesiastici contribuere, non tamen ad deliberationem solius populi, sed oportet quod Clerus, & populus simul conueniant, & deliberent, quia quod omnes tangit debet ab omnibus approbari; & si in tali casu Clerus sine legitima causa nollit consentire, possent laici implorare auxilium superioris Ecclesiastici, ut compellat Clericos, vide Salon. in 2. 2. tom. 2. q. 78. art. 5. contron. 1. Azor. p. 1. lib. 5. c. 19. q. 11. Petr. de Ledesma in summ. tom. 2. tract. 7. cap. 2. concl. 7. Ioan. de la Cruz in direct. confect. p. 1. pract. 7. q. 7. art. 3. dub. 1. concl. 1.

Et successores ipsius, &c.] Notatur ad hoc quod successores in officio imponentium collectas, vel onera Ecclesiasticis excommunicationi subiiciuntur, nisi intra mensem satisfecerint, ut per Soar. de censur. dist. 21. sect. 2. n. 10. Filliac. d. quae sit 2. n. 302. Alter. d. dist. 10. c. 1. col. 3. Duard. q. 19. addentes huiusmodi successores ne excommunicatione obstringantur, teneant prestare satisfactionem inducendo communicationem ad satisfactionem, in cuius utilitatem concessum est tributum, seu collecta, in defectu vero Communicationis teneant ipsos successores ad restitutionem damni, quod

quod Ecclesiæ, vel Ecclesiasticæ personæ ex impositione illius collectæ passæ sunt, modò successores sint hæredes prædecessorum, qui collectam imposuerunt; si verò non sint hæredes, sed simpliciter successores in officio, seu magistratu, vel consulatu, non tenentur ex propriis, sed ex bonis communibus, curando satisfactionem præstati ab illis, quibus collectæ applicatæ sunt.

6 Dubium est an textus de hac re loquentes, videlicet hic de quo in præfati, & in cap. non minus, supr. hoc tit. & in cap. Clericis, hoc eod. tit. lib. 6. & in cap. quinquam, de censib. eod. lib. & in Clem. præfati, illo tit. de censib. cum similibus, innoventur in Bulla in Cæna Domini canon. 18. in quo communis tenet sententia innovari solum decreta Conciliorum generalium quoad illas actiones, quæ in Bulla exprimuntur, vt per Tolet. in iurisd. Sacerd. lib. 1. c. 30. n. 20. n. 8. vers. postremo, Valer. Reginald. lib. 9. n. 375. ad fin. Savr. de censur. lib. 5. c. 2. n. 11. Duard. q. 10. Soar. d. disp. 21. sct. 2. n. 100. Anton. de Soula in bullam Cæna, c. 19. disp. 94. n. 4.

Deinde dubitari potest an censure, & pœnæ sacrorum Canonum, quæ in Bulla Cæna Domini can. 18. innovantur, censeantur ob innovationem relesnate, sicut excommunicationes Bullæ Communis opinio affirmat, quia idem est innovare sacros Canones, ac illos de novo edere, & ferre, Tolet. d. c. 30. n. 4. Alter. d. disp. 19. c. 5. col. 5. vers. his omnibus, Duard. lib. 1. can. 3. q. 3. Filliuc. tract. 16. c. 11. questio 5. n. 303.

7 Et Ecclesiasticos viros, Non solum si in sacris constituti sint Ordinibus, verum etiam si in minoribus, dummodo incedant in habitu, & Tonsura Clericali, & inseruiant in Divinis, iuxta requisita Concil. Trid. sess. 23. de reform. c. 6. quos quidem immunes esse ab omnibus oneribus, & gabellis docent Couar. pract. c. 31. sub num. 9. Flores de Mena var. quest. lib. 2. q. 21. n. 199. Nicol. Garc. de benef. p. 2. c. 7. n. 5. cum segg. Fr. Franc. Coriolan. in explicat. Bullæ in Cæna Domini excomm. 18. vers. quam amplius. Azor. p. 3. lib. 5. c. 19. q. 6. Soar. contra Regem Angliæ, lib. 4. c. 27. n. 14. Homobon. de Bonis de exarvine Eccles. p. 1. tract. 7. c. 29. q. 110. Filliuc. tom. 1. tract. 16. c. 11. n. 298. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 9. c. 5. n. 376. Mar. Alter. de censur. tom. 1. disp. 19. lib. 5. c. 6. dub. 10. Ceval. in tract. de cognit. per viam violentia in procem. c. 7. n. 22. Molfes. in summi. tom. 1. tract. 6. c. 10. n. 65. & tom. 2. tract. 12. c. 22. n. 162. Layman in Theolog. moral. lib. 4. tract. 9. c. 6. n. 3. Verum non improbabiler tenent alij Clericos in minoribus etiam non habentes requisita Concilij d. c. 6. esse de iure communi exemptos à solutione gabellarum, quia Concil. loquitur de privilegio fori, & tantum restringit illis hoc privilegium, immunitas verò à tributis non dependet à privilegio fori; quare ita docent Lessi. de iustit. lib. 2. c. 3. dub. 5. n. 38. Molin. de iustit. tom. 3. tract. 2. disp. 270. n. 5. Malder. in 2. tract. 5. c. 6. dub. 3. Paul. Comitol. respons. moral. lib. 6. q. 20. Torreblanc. in defens. lib. 2. de magia, c. 6. n. 69.

8 Primò amplia in oblati alicui Religioni, vel Ecclesiæ, quando oblatio esse perpetua, & cum obligatione serviendi in perpetuum, vt per Flores de Mena d. q. 21. n. 194. tales enim dicuntur Ecclesiasticæ personæ, Modern. de iurisd. p. 4. casu 113. num. 37. Card. Tusch. tom. 5. lit. O, concl. 16. Peregrin. var. lib. 6. n. 71. Fr. Paulin. Bert. Lucen. in praxi crimin. Regul. tit. 1. c. 3. num. 3.

9 Secundò amplia in controneris, vt per Flores d. q. 21. n. 194. tales enim sunt v. ri Religiosi, Prax. Episcop. p. 2. verbo oblati, Peregr. d. lib. 6. n. 7. Nicol. Garc. de benef. p. 1. c. 4. n. 11.

10 Tertiò amplia in Fratribus, & Sororibus tertij Ordinis. Collect. Tom. II.

dinis B. Francisci in communitate religiosè vinentibus, quia tunc veri sunt Religiosi, vide Vulpel. de libertate Eccles. p. 3. n. 29. & 30. Flores de Mena d. q. 21. n. 197. Soar. de censur. disp. 22. sct. 1. n. 20. Molin. de iustit. tom. 4. tract. 3. disp. 30. n. 4. in princ. Fr. Paulin. Bert. Lucen. d. tit. 1. c. 3. n. 6. Castil. Sicilia decis. 83. Aloyf. Ricc. in collect. decis. p. 4. collect. 1051. Carol. de Grassis de effectib. Cleric. effect. 1. n. 92. Quamvis indistinctè verè esse Religiosos teneant Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 65. art. 4. Marta de iurisd. p. 1. casu 113. n. 36. Card. Tusch. tom. 4. lit. F, concl. 470. Decretum super statu mulierum, tertij Ordinis in priuatis domibus degentium, illarumque ad habitum admissione, emanatum à sacra Congreg. Illustr. Card. negotij Episcoporum & Regularium præpositorum die 20. Decembris 1616. refert Erasim. Cockier de iurisd. Ordinarij in exemptos, p. 1. q. 17.

Quartò amplia in nouitio, illum enim immunitatem esse à gabellarum solutione, tenent Bertachin. de gabellis, p. 1. princ. n. 56. Gutier. eod. tract. q. 95. n. 22. Barth. à S. Fausto in thesaur. Relig. lib. 5. q. 175. Molin. de iustit. tract. 2. disp. 671. n. 2. Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 47. art. 8. ad fin. & tom. 3. q. 74. art. 9. Marta de iurisd. p. 4. casu 121. num. 24. Flores de Mena d. q. 21. n. 198. Cur. Philip. p. 3. §. 1. n. 12. Sanchez. in præcepta Decalogi, tom. 2. lib. 6. c. 10. n. 16. Quicquid rem hanc pendere ex futura professione teneant Girond. de gabell. p. 7. in princ. n. 46. Parlad. rerum quorid. lib. 1. c. 13. §. 1. n. 21. in 2. edic.

Quintò amplia in Commendatariis Ordinum Militarium, vt sunt in Lusitania Ordinis D. N. IESV Christi, S. Iacobi, ac S. Benedicti de Anis, & in Castella S. Iacobi Alcantaræ, & Calarauer, hos enim collectari non posse resoluit Flores de Mena d. q. 21. n. 204. præcipue si sint professi, Fr. Emman. quest. Regul. tom. 2. q. 62. art. 14. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 18. n. 86. & c. 18. n. 17. in fine, Diana in resol. moral. p. 1. tract. 2. resol. 49.

Adiciamus vt constitutiones, &c.] Notatur ad hoc, quòd gesta per excommunicationem denuntiati, siue notorium Clerici percussorem, siue iudex Ordinarius, siue delegatus sit, pertinentia ad iurisdictionem, sunt prius nulla, vt per Gutier. canon. lib. 1. c. 1. n. 75. Sanchez de Matrim. lib. 3. disp. 22. n. 36.

CAP. Quia plerique. VIII.

Prælati qui pro procuratore, vel seruitio impendendo Legato, vel alteri plus extorquent à subditis quam impendant, extorta restituere debent, & tantundem tenentur dare pauperibus. Item superior apud quem sit querela si est negligens pro executione huius statuti, canonicè puniri debet. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Butr. Host. Anchar. Henric. Panorm. Vinian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 458. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 550. remissive Ximen. in concord. p. 1. desumitur ex Concil. generali Lateran. c. 35. refertur ab Ant. August. collect. 4. Decret. lib. 3. sub tit. 18. de censibus, c. 4.

De procuratore Episcopis debita dixi de offic. & potest. Episcop. p. 1. alleg. 7. à n. 45. & de charitativo subsidio latè ead. p. 3. alleg. 8. per totam.

S V M M A R I V M.

1 Ecclesia non consecrata, & n. 2.

3 Interdicta,

4 Polluta,

5 Divina sine auctoritate superioris
si ad sit spes refectionis,

6 Cœmeterium Ecclesie,

7 Atrium seu porticus Ecclesie ad-
herens,

8 Fores, & ianua Ecclesie,

9 Hospitale fundatum auctoritate
Episcopi,10 Oratorium constructum auctoritate
Episcopi,11 Sacerdos portans in manibus san-
ctissimum Sacramentum Eu-
charistie,

12 Palatium Episcopi,

13 Domus Cardinalium,

14 Monasteria Religiosorum.

Ecclesiastica
gaudent immu-
nitate.

C A P. Ecclesiæ. IX.

Gregor. IX.

Ecclēsia licet non consecrata, si in ea divina Officia celebrantur, gaudet immunitate, quia dedicata obsequiis divinis non est profananda vñbus temerariis. Colligunt ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zab. Ioan. Andr. Butr. Host. Henric. Anchar. Panorm. Viñ. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 459. Alagona in compend. iuris Canon. pag. 550. remissive Ximen. in concord. p. 1.

Hanc eandem concl. ex hoc text. desumunt gloss. verbo adimitur, Host. ante n. 1. Anchar. in summ. & in 1. notab. Butr. in summ. Abb. à n. 1. Zab. in princ. & Anan. n. 1. Ordin. Reg. Lusit. lib. 2. tit. 5. in princ. Couar. var. lib. 2. c. 20. n. 4. Remig. Clar. Bonacof. & alij relati per Farin. in praxi crimin. q. 28. n. 34. Angel. Sylvest. Tabien. Armil. Rosel. S. Anton. & plures alij apud eund. Farin. in tract. huius tit. n. 255. Anastas. Germon. de sacerdotum immunit. lib. 3. c. 16. n. 22. in fine, vers. hic oportet, & à n. 23. Azor. in sit. moral. p. 2. lib. 8. c. 8. q. 1. Card. Tusch. verbo Ecclesia, concl. 9. n. 12. Soar. de Relig. tom. 3. lib. 3. c. 3. n. 1. vers. imo etiam, Alex. Ambrosin. in tract. huius tit. c. 10. n. 2. Ludou. Miranda de ordine indic. q. 16. art. 7. concl. 2. Camil. Borrel. in summa omnium decis. tit. 3. n. 33. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 1. c. 13. n. 7. Mar. Ital. in tract. huius tit. lib. 1. c. 4. §. 3. n. 12. Fr. Raphaël de la Torre in 2.2. q. 99. art. 3. disp. 7. gradu 8. Peregrin. in tract. huius tit. c. 4. n. 3. & c. 16. Filliuc. tract. 15. c. 6. q. 8. n. 150. quicquid dicat Dec. in tract. crimin. lib. 6. c. 24. n. 24. vers. quod tamen ego, Ludou. Correa in reper. cap. inter alia, infr. hoc tit. p. 2. n. 8. Intelligi procedere etiam quod non adhuc in Ecclesia non consecrata divina Officia celebrata fuerint, dummodo Pontificali auctoritate canonicè interveniente, & primum lapidem ponente constructa fuerit, interpretando verba text. ibi: In qua divina mysteria celebrantur, id est, celebrari possunt, cum ad id Ecclesia apta sit, ita tenent in presenti, Host. ante n. 1. in verbo celebrantur, & in verbo dicata, Ioan. Andr. n. 4. vers. in gloss. 1. Anchar. n. 4. Butr. n. 6. Abb. n. 5. & 6. Anan. n. 3. in fine, Farin. d. q. 28. n. 34. & in tract. huius tit. n. 258. Anastas. Germon. d. c. 16. à n. 23. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 9. n. 12. Villag. de extensione legum, cap.

fin. à n. 18. Mar. Ital. d. §. 3. n. 14. Quamvis sumpto argumento à contrario sensu ex hoc text. supradictam resolutionem procedere, dummodo in Ecclesia non consecrata divina Officia celebrantur, aliàs secus, dicant gloss. hic verbo celebrantur, Butr. n. 2. & 3. Zab. vers. quere si in Ecclesia, Dec. d. c. 24. n. 24. vers. conciliando tamen, Alex. Ambrosin. d. c. 10. n. 2. vers. quod precipue.

Primo amplia supradictam principalem text. conclusionem procedere in Ecclesia interdicta, ad quam si quis confugiat, illius immunitate gaudet, vt docent in presenti, Host. num. 2. vers. sed monquid, Ioan. Andr. n. 2. Anchar. n. 3. Abb. n. 8. vers. tertio quere, & Anan. n. 3. Dec. d. c. 24. n. 26. & c. 25. n. 20. in fine, Card. Tusch. d. concl. 9. n. 9. Ctr. Philip. p. 5. §. 1.2. n. 15. Azor. d. c. 8. q. 4. Farin. d. q. 28. n. 35. & in tract. huius tit. n. 259. Soar. d. lib. 3. c. 9. n. 6. Villag. d. cap. finem. 29. Camil. Borrel. d. tit. 2. n. 38. Mar. Ital. d. §. 3. à n. 7. Fr. Raphaël de la Torre d. gradu 8. vers. singula, Peregrin. in tract. huius tit. c. 4. n. 13. Ludou. Correa in reper. d. cap. inter alia, p. 2. n. 9.

Secundo amplia in confugiente ad Ecclesiam polutam, vt per Remig. in tract. huius tit. ampl. 4. Soar. d. lib. 3. c. 9. n. 6. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. n. 80. Ludou. Correa loco proxime citato.

Tertio amplia in confugiente ad Ecclesiam dimittam, & destructam sine auctoritate superioris, si adsit refectionis spes, vt per Remig. Clar. Bonacof. & alios apud Farin. d. q. 28. num. 71. & in tract. huius tit. n. 269. Soar. de Pace in pract. tom. 1. p. 5. c. 3. n. 38. Sanch. de matrim. lib. 9. disp. 1.5. n. 37. Card. Tusch. d. concl. 9. n. 10. Villag. d. cap. fin. n. 38. Camil. Borrel. d. tit. 3. n. 39. Alex. Ambrosin. d. cap. fin. n. 3. Mar. Ital. d. §. 3. num. 13. Gambacurt. de immunit. lib. 4. c. 2. num. 11. Ludou. Correa in reper. d. cap. inter alia, p. 2. n. 18. vbi ait hanc resolutionem sibi non placere, præsertim si totaliter Ecclesia destruat, vel etiam in partem corruiat.

Quarto amplia in confugiente ad cœmeterium Ecclesiæ, vt per Dec. d. cap. 2.2. num. 28. & cap. 25. num. 10. Anastas. Germon. d. c. 16. num. 30. vers. de cœmeterio, cum segg. Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, conclus. 10. n. 8. Azor. d. c. 8. q. 6. Soar. d. lib. 3. c. 7. n. 8. Franc. Leo d. c. 13. n. 2. Alex. Ambrosin. d. c. 10. n. 5. Mar. Ital. d. c. 4. §. 7. Farin. in tract. huius tit. n. 262. vbi n. 264. intelligit etiam cœmeterium separati sit ab Ecclesia.

Quinto amplia in confugiente ad Ecclesiæ atrium seu porticum eidem adherentem, vt per Dec. d. c. 1. n. 31. verbo atrium verò, & c. 25. n. 12. & 13. Card. Tusch. d. concl. 9. n. 3. & 7. & concl. 10. Villag. d. cap. fin. n. 36. Alex. Ambrosin. d. c. 10. n. 6. Azor. d. c. 8. q. 7. Ctr. Philip. d. §. 1.2. n. 14. Bobadil. d. lib. 2. c. 14. n. 82. Soar. d. lib. 3. c. 9. n. 7. & sub n. 9. Ludou. Correa in reper. d. cap. inter alia, p. 2. à n. 5. Siue ad fores, & ianuam ipsius Ecclesiæ, eam ad minus manibus tangendo, præcipit si clausa fuerit, Barbat. conf. 33. n. 9. & 10. Dec. d. lib. 6. c. 25. n. 17. Nauis in man. c. 25. n. 17. ad fin. Franc. Leo d. c. 13. n. 11 in fin. Farin. d. q. 28. n. 25. & d. tract. n. 279. Ludou. Correa d. p. 2. n. 16. & etiam ad scalas Ecclesiæ, Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 10. n. 3. & censuisse sacram Card. Congreg. refert Farin. d. tract. n. 180. Et etiam supra testum, Soar. d. lib. 3. c. 9. n. 8. vers. sed quid, Mar. Ital. d. lib. 1. c. 4. §. 9. num. 24. & 25. Ludou. Correa d. p. 2. n. 13.

Sexto amplia in confugiente ad hospitale, si fuerit fundatum auctoritate Episcopi, vt per Decian. d. cap. 24. n. 3. Bald. Marfil. Alexand. Iaf. Conrad. Conar. & alios apud Farin. d. q. 28. num. 36. & 37. Malcard. de probat. concl. 869. num. 18. Franc. Leo d. c. 13. n. 8. Soar. d. lib. 3. cap. 9. num. 9. Villag. d. cap. fin. n. 34. & 35. Mar. Ital.

Ital. d. lib. 1. cap. 4. §. 8. Azor. d. c. 8. q. 2. Flores de Mena
var. lib. 2. q. 32. num. 175. cum seq. Valasc. conf. 105. m. 43.
Cardos. in praxi iudicium, verbo Ecclesia, n. 75. Nicol.
Garc. de benef. p. 5. c. 1. m. 601. & 602. Fr. Ludou. Mirand.
d. ar. 7. concl. 2. in fin. Cur. Philip. d. §. 12. n. 2. Camil.
Borrel. d. tit. 3. m. 64.

Septimo amplia in confugiente ad Oratorium, si
auctoritate Episcopi constructum fuerit, ut docent in
presenti, Holt. ante n. 1. vers. unde oratoria. Ioan. Andr.
n. 1. in verbo Ecclesia, Anchar. n. 2. Butr. n. 3. Abb. n. 7.
vers. secundo, Zabar. vers. secundo quero, & Anan. n. 4.
vers. utrum autem, Anastaf. Germon. d. c. 16. n. 29. & 30.
Card. Tusch. d. verbo Ecclesia, concl. 9. n. 15. & verbo
immunit. concl. 59. num. 24. Azor. d. c. 8. q. 3. Soar. d. lib. 3.
2. q. num. 10. Mar. Ital. d. c. 4. §. 4. Filliue. tract. 1. §. 6. q. 8.
n. 150. Peregrin. d. c. 4. a. num. 62. Ludou. Correa d. p. 2.
num. 215.

Octavo amplia in confugiente ad Sacerdotem por-
tantem in manibus Sacrosanctum Eucharistiae Sacra-
mentum, Palat. in repet. rubr. de donat. inter virum,
§. 38. n. 15. Roman. sing. 339. incip. Dicamus, Paul.
Fulch. lit. L, sing. 156. Bonacof. commun. crimin. verbo
condemnatos ad mortem. Perez l. 1. in gloss. Ecclesia, vers.
unde notanter, tit. 1. lib. 1. Ordinam. pag. 17. & in l. 3.
gloss. del cuerpo de nostro señor, eod. tit. & lib. 5. pag. 24.
Cur. Philip. p. 3. §. 12. n. 8. Tanner. in 2.2. disp. 5. q. 8.
dub. 1. n. 14. Megal. in 3. part. lib. 4. c. 2. q. 1. n. 38. Iacob.
de Graff. in aureis decis. p. 2. lib. 1. c. 1. n. 32. Gambac. de
immun. Eccles. lib. 4. c. 6. n. 4. Ludou. Correa d. p. 2. m. 24.
Nauar. in man. c. 25. n. 18. vers. & Presbyter, Couar. d.
c. 20. n. 6. Clar. §. ult. q. 30. n. 24. Remig. ampliat. 18. a.
n. 1. Anastaf. Germon. d. c. 16. a. n. 52. Archidia. Abb.
Roman. Alber. Imol. Iason. Socin. Corfet. Cotta.
Restaur. Castald. Anton. Gom. Plac. & alij apud Farin.
d. q. 28. n. 11. Soar. de Pace in pract. tom. 1. p. 5. cap. 3.
§. 3. n. 36. Ceuall. communium contra communes, q. 169.
& in tract. per viam violent. p. 2. q. 42. Fr. Ludou. Mi-
randa de ordine iudic. q. 15. art. 5. concl. & q. 16. art. 7.
concl. 2. in fine, Cardos. d. verbo Ecclesia, n. 78. Marta
de iurisdict. p. 2. c. 50. n. 27. Card. Tusch. d. verbo Eccle-
sia, concl. 10. n. 33. Petr. Gregor. synagm. iuris, lib. 33.
c. 21. n. 14. Soar. d. lib. 3. c. 9. n. 10. vers. tandem non omit-
tam, Alexand. Ambrosin. d. c. 10. n. 2. Cened. ad De-
cretal. collect. 5. q. 2. & pract. ac canon. quast. lib. 1. q. 42.
n. 13. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 4. §. 10. Peregrin. d. c. 4. m. 78.
Diana resol. moral. p. 1. tract. de immunit. Eccles. resol. 28.
vbi subdit eadem immunitate gaudere reum quando
fugiens à fatellicibus se immisceret inter illas perso-
nas, quæ associant venerabile Sacramentum Eucha-
ristiæ, etiam si non tangeret Sacerdotem, vel hastam
baldachini, & in fine, post Aloyf. Ricc. p. 3. decis. 88.
n. 5. resoluit quod confugiens ad Sacerdotem portan-
tem oleum sanctum infirmis, non gaudet immunitate
Ecclesiæ.

Nono amplia in confugiente ad domum, seu pala-
tium Episcopi cap. id construimus 17. q. 4. Anastaf.
Germon. d. c. 16. a. n. 45. Villag. d. cap. fin. n. 37. Soar.
d. c. 9. m. 9. in fine, Azor. d. c. 8. q. 5. Bobadil. d. lib. 2.
c. 14. n. 84. Peregrin. d. c. 4. m. 69. Camil. Borrel. d. tit. 3.
n. 50. Ambrosin. d. c. 10. n. 7. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 4. §. 9.
n. 1. Farin. d. q. 28. n. 38. in tract. huius tit. n. 269. Ludou.
Correa d. p. 2. m. 19. ampliante quavis non sit intra
confines ad quadraginta passus, sed ab Ecclesia dis-
teter de quo etiam Megal. in 3. part. lib. 4. c. 2. q. 1. n. 36.
Giurb. conf. 10. n. 13. Gambacurt. de immunit. Eccles.
lib. 4. c. 3. num. 7. quavis contrarium, imo quod reus
confugiens ad Palatium Episcopi, qui non sit intra
confines, & 40. passus, sed longè ab Ecclesia distet,
gaudeat immunitate, teneant Bobadil. in sua politica,
lib. 2. c. 14. n. 85. Ambrosin. de immunit. c. 10. n. 7. Bonac.

de legib. disp. 3. q. 8. §. 2. n. 7. Piasec. in praxi Episcop. p. 2.
c. 4. art. 7. n. 2. Hinc Cardinalium domos, in quibus
extat Oratorium vbi diuina Officia celebrantur, gau-
dere immunitatis Ecclesiasticæ privilegio, tenent
Clar. §. fin. q. 30. vers. item adde, Card. Tusch. concl. 9.
n. 12. Mar. Ital. d. §. 9. num. 29. Farin. in tract. huius tit.
n. 274. Peregrin. d. c. 4. m. 75. afferentes huiusmodi pri-
uilegium hoc tempore non seruari in Vrbe Roma, vt
consuletur bono publico, & delinquentes puniantur,
qui vix puniri possent si huiusmodi priuilegium in
Vrbe seruaretur, Diana d. tract. de immunit. Eccles.
resol. 37.

Decimo amplia in confugiente ad Monasteria,
sen domos Religiosorum tam Regularium, quàm sæ-
cularium, aliaque loca sacra, aut Religiosa, vt patet
ex Bulla Gregor. XI V. vbi, Monasterijs, domibus,
locisque sacris, aut Religiosis, vt per Couar. d. lib. 2.
c. 20. n. 4. Sayr. de censur. lib. 3. c. 29. n. 16. Soar. d. c. 9. m. 9.
Mar. Ital. d. lib. 1. c. 4. §. 8. Farin. in tract. huius tit. n. 265.
Peregrin. d. c. 4. a. num. 49. Card. Tusch. tom. 4. lit. I.
conclus. 59. num. 34. Ludou. Correa d. p. 2. num. 2. cum
seqq.

S V M M A R I V M.

- 1 Delinquens in Ecclesia non gaudet eius immunitate,
& n. 2. intellige quando ex proposito, & sub spe
immunitatis, vt n. 3.
- 2 Adulteria, & virginis raptum perpetrans, Eccle-
siastica immunitate non gaudet.
- 3 Delinquens prope Ecclesiam, si post delictum ad
eam confugiat, an eius immunitate gaudere de-
beat, ostenditur.
- 4 Delinquens in vna Ecclesia potest etiam capi in alia,
etiam si in ea non deliquerit.
- 5 Delinquens semel in Ecclesia, illius immunitate non
gaudet, etiam pro alijs delictis ante, vel post
eam extra Ecclesiam commissis.
- 6 Ecclesia existens si vulnerauerit aliquem existen-
tem extra Ecclesiam eius, non gaudet immu-
nitate.
- 7 Mandans in Ecclesia occidere aliquem existen-
tem extra Ecclesiam, eius non gaudet immu-
nitate.
- 8 Vulnerans in Ecclesia extra membrorum mutilatio-
nem illius gaudet immunitate.
- 9 Delinquens in Ecclesia si delictum fuerit leue, gau-
det eius immunitate.
- 10 Furantes in Ecclesia an illius gaudeant immunitate,
ostenditur.

CAP. Immunitatem. X. & vlt.

Immunitate Ecclesiastica non gaudent, qui sub spe
impunitatis in Ecclesijs, vel cœmeterijs delin-
quunt, quia reddiderunt se ea indignos. Colligunt
ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Colle. & Zabar. Ioan. Andr.
Anan. Butr. Hostiens. Henric. Anchar. Panorm. ho-
nissimè D. Ludouic. Correa, insignem edidit re-
petitionem, Viuian. in rationali libri tertij iuris Pon-
tificij, pag. 459. Alagona in compendio iuris Canon.
pag. 550. remissive Casal. in amor. & Ximen. in concord.
p. 1. & 2.

Hanc eandem conclusionem ex hoc text. desu-
munt Couar. lib. 2. variar. cap. 20. num. 15. Antón.
Gom. variar. tom. 3. cap. 19. num. 2. Boer. decis. 109.
n. 3. vers. fallit quarto, Clar. §. fin. q. 30. num. 15. &
q. 59. num. 12. Vulpell. de libertate Eccles. p. 1. n. 17.

Perez l. 6. tit. 2. lib. 1. Ordin. pag. 43. Menoch. de praesumpt. lib. 5. praesumpt. 10. Anastal. Germon. de sacrorum immunit. lib. 1. c. 16. n. 79. Azaved. l. 3. n. 23. cum segg. tit. 2. lib. 2. noua recop. Gutier. pract. lib. 3. q. 1. Cur. Philip. p. 3. §. 12. n. 20. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 3. c. 1. n. 6. cum segg. Card. Tufch. verbo Ecclesia, concl. 1. n. 10. & 21. cum segg. Alex. Ambrosin. in tract. huius tit. c. 5. n. 1. & 2. Franc. Molin. de sacra homicidio amittenda immunitate, vers. tandem questio, num. 59. Farin. in praxi crimin. q. 28. num. 52. cum segg. & in tract. huius tit. num. 105. Bobadil. in sua politica, lib. 2. c. 14. num. 24. Ioseph Sesse Aragonia decis. 141. per totam. Fr. Raph. de la Torre in 2.2. q. 99. art. 3. disp. 7. gradu 7. vers. nunquid, Ludou. Rodolph. var. quest. lib. 2. q. 36. num. 5. Mendez à Castro in praxi Lusitana, lib. 5. c. 1. n. 54. & 35. Camil. Borrel. in summa omnium decis. tit. 2. n. 83.

Intellige quando ex proposito, & sub spe impunitatis quis in Ecclesia deliquit, secus si non deliberatè, & ex proposito, ut puta casu, vel in rixa, ut per Host. in presenti, n. 2. in verbo, que nisi, Ioan. Andr. n. 1. 2. & 5. Anchar. n. 3. & 4. Butt. n. 1. & 2. Zabarr. col. 1. & 2. Abb. n. 1. & 8. Anan. n. 1. 7. & 8. Gutier. d. c. 1. num. 3. vers. at quamvis, à n. 5. Azaved. d. l. 3. à n. 23. Card. Tufch. d. concl. 1. n. 11. & 14. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 9. c. 9. Villag. de extensione legum, cap. fin. n. 47. Mar. Ital. in tract. huius tit. lib. 1. c. 5. §. 1. à n. 1. Ioseph. Sesse d. decis. 141. à n. 8. Aloyf. Ricc. in praxi aurea, resol. 157. ubi tenet spem de qua in hoc text. esse finalem. Sub spe autem impunitatis dicitur quis delinquere in Ecclesia, quando ex electione, & proposito delinquit, ut cum aliis resoluit Aloyf. Ricc. d. resol. 157. n. 2. & delictum commissum in Ecclesia sine spe gaudendi probatur quod non ex proposito & consilio, sed ex repentino animi affectu sit commissum, vel casu fortuito, ut tenet Ioseph. Sesse d. decis. 141. n. 9. Quamvis contrarium, imò quod immunitate Ecclesiae non gaudet delinquens in ea, etiam quod deliquerit non ex proposito, aut sub spe impunitatis, sed casu, teneant Conar. Capel. Tholof. & Clar. quos refert Farin. in praxi crimin. q. 28. n. 54. & seg. Nauar. in man. c. 25. n. 20. vers. nec refert, Anastal. Germon. de sacrorum immunit. lib. 3. c. 16. num. 79. vers. imò Panorm. Soar. de Relig. tom. 1. lib. 3. c. 1. n. 6. in fine, Bobadil. d. c. 14. n. 25. in fine, Gambacurt. de immunit. lib. 5. c. 17. D. Ludou. Correa in reper. huius text. p. 3. n. 31.

Primo amplia, ut delinquens in Ecclesia illius immunitate non gaudeat, non solum si in ea homicidium, aut membri mutilationem commiserit, sed etiam si alia delicta, ut puta adulteria, & virginum raptus patrauerit, ita docent in presenti, Host. in verbo homicida, num. 3. vers. dicas ergo, Ioan. Andr. n. 1. in verbo membrorum, Anchar. num. 1. notab. 1. Abb. n. 9. Anan. post num. 1. Gutier. d. q. 1. num. 17. Dec. d. c. 24. man. 17. Card. Tufch. verbo immunitas, concl. 59. n. 4. & 5. Villag. d. cap. fin. num. 59. Soar. dict. lib. 3. c. 1. n. 6. Gambacurt. de immunit. lib. 3. c. 18. Raph. de la Torre 2. 2. tom. 2. q. 99. art. 3. disp. 7. Iacob. de Graff. tom. 1. lib. 3. cap. unic. num. 10. & 18. de immunit. Eccles. Tanner. in 2.2. disp. 8. q. 8. dub. 1. n. 16. Portel. in dub. Regul. verbo Eccles. immunit. n. 15. Ludou. Correa d. p. 3. num. 34.

Secundo amplia, ut delinquens prope Ecclesiam si post delictum in Ecclesiam confugerit, illius immunitate non gaudeat, Nauar. d. c. 25. num. 22. Conar. d. c. 20. num. 15. vers. 26. Dec. d. lib. 6. c. 28. n. 5. vers. ex quo infero, Menoch. de praesumpt. lib. 6. praes. 10. num. 12. Gutier. d. q. 1. num. 15. & 16. Farin. d. q. 28. num. 56. Bobadil. d. c. 13. num. 47. Villadieg. in politica, c. 5. Gam-

bacurt. d. lib. 5. c. 19. Tanner. d. dub. 1. num. 17. Contrarium tamen, quod imò delinquens prope Ecclesiam, etsi ad eam confugerit, gaudere debeat illius immunitate, quia verè in Ecclesia deliquisse non dicitur, tenent Alex. Ambrosin. in tract. huius tit. c. 5. num. 4. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 4. §. 7. à num. 17. & c. 5. §. 3. à num. 3. Soar. d. cap. 11. num. 4. Ioan. de la Cruz in director. Conscient. p. 1. precept. 8. q. 3. art. 2. dub. 1. concl. 1. Peregrin. de immunit. cap. 6. num. 30. Fagundes in quinque Ecclesie precepta, tract. 2. lib. 4. c. 8. n. 45. Diana resol. moral. p. 1. tract. de immunit. Eccles. resol. 3. Sed distinctionis fœdere vna, & altera opinio componitur, ut scilicet prima procedat, quando quis prope Ecclesiam studiosè deliquit animo facilius se tuendi post delictum in Ecclesia, & sic quando ex proposito, & non casu deliquit; secunda verò, quando quis deliquit prope Ecclesiam non sic studiosè, ex proposito, & animo ad Ecclesiam confugiendi, sed puta casu, ut per Vitalin. Alexand. Volpel. Decian. Gutier. Card. Tufch. & alios, quos refert, & sequitur Farin. in tract. huius tit. num. 212. & num. 214. quod in dubio delinquens prope Ecclesiam praesumitur deliquisse ex proposito, & facilius se in Ecclesia tueretur, de quo etiam Franc. Molin. d. loc. num. 89.

Tertio amplia, ut delinquens in vna Ecclesia possit etiam capi in alia, etiam si in ea non deliquerit, d. c. 28. num. 8. Anastal. Germon. d. c. 16. num. 80. Azor. instit. moral. p. 2. lib. 9. c. 9. quest. 9. vers. quid si quis, Villagut. d. cap. fin. n. 60. Alex. Ambrosin. d. cap. 5. num. 3. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 3. num. 20. in fine, & num. 21. Card. Tufch. d. verbo Ecclesia, concl. 1. n. 11. Farin. d. quest. 18. n. 59. & d. tract. num. 119. Gambacurt. d. lib. 5. c. 26. à num. 2. Ludou. Correa d. part. 3. num. 26.

Quarto amplia, ut qui semel deliquit in Ecclesia illius immunitate non gaudeat, etiam pro aliis delictis ante, vel post per eum extra Ecclesiam commissis, secundum Conar. Caflan. & Clar. quos refert Farin. d. q. 28. num. 60. Card. Tufch. d. verbo Ecclesia, concl. 1. n. 12. quod vel maxime procedit, quando pro delicto commissio non fuit punitus, Boer. decis. 110. n. 10. Dec. d. c. 28. n. 9. Gutier. d. quest. 1. n. 8. Alex. Ambrosin. d. c. 5. n. 10.

Quinto amplia in eo, qui in Ecclesia existens vulneravit aliquem existentem extra Ecclesiam, ut per Abb. in presenti, n. 11. & Anan. num. 5. Azaved. d. 3. num. 23. ad fin. Nauar. d. c. 25. num. 21. vers. neca item, Gutier. d. q. 1. à num. 19. Dec. d. lib. 6. c. 24. num. 7. vers. an autem, & c. 28. num. 6. Gambacurt. lib. 5. c. 24. num. 21. Iacob. de Graff. tom. 1. lib. 3. consil. unic. n. 10. de immunit. Eccles. Megala in 3. part. lib. 4. c. 24. n. 12. Portel. in dub. Regular. verbo Ecclesia immunitas, n. 15. Duard. in Bull. Cane, lib. 2. can. 15. quest. 6. n. 23. Ludou. Correa d. part. 4. n. 33. Alexand. Ambrosin. d. c. 5. num. 7. Azor. d. c. 9. q. 14. vers. tertio, Villag. d. cap. fin. num. 61. & seg. Soar. d. lib. 3. cap. 11. n. 7. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 3. Sic & existens extra Ecclesiam si vulnerat existentem in Ecclesia, illius non gaudet immunitate, Conar. d. c. 20. num. 15. vers. 27. Remig. fallent. 4. Dec. d. lib. 6. c. 26. num. 6. in fine, Alexand. Ambrosin. d. c. 5. num. 8. Gutier. d. q. 1. num. 23. cum segg. Soar. d. c. 11. post num. 7. & 8. Soar. de Pace dict. §. 3. num. 99. Bobadil. d. c. 14. num. 29. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 3. num. 47. Farin. d. quest. 28. num. 61. & d. tract. num. 224.

Sexto amplia in mandante in Ecclesia occidi alium quem existentem extra Ecclesiam, ut per Abb. in presenti, n. 12. & Anan. num. 5. vers. quid autem si existens, Nauar. d. c. 25. num. 21. vers. neque qui existens, Gutier.

10 Gntier. d. lib. 3. q. 2. Azor. d. cap. 9. q. 13. vers. quarto qui in Ecclesia, Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 3. n. 48. Soar. d. lib. 3. c. 11. n. 7. vers. & ex eodem fundamento, Gambac. d. lib. 5. cap. 24. num. 2. Duar. & Portel. locis proximè citatis, quamvis post Bullam Gregorij XIV. contrarium sentiant Megala in 3. p. lib. 4. c. 1. q. 1. n. 13. Bonacina de legib. disp. 3. quest. 7. §. 4. num. 11. Farin. de immunit. num. 21.

11 Homicidia, & mutilationes membrorum. Ergo vulnerans in Ecclesia extramembrorum mutilationem illius gaudet immunitate, vt Boër. decis. 109. n. 3. & hoc verum esse vigore constituit Gregor. XIV. in qua excipitur solùm vnus cum mutilatione membri, dicit Farin. in tract. huius tit. num. 227. Quamvis contrarium, immo vulnerantem aliquem in Ecclesia cum effusione sanguinis illius gaudere immunitate teneant Decian. d. lib. 6. c. 24. num. 7. Francisc. Leo in thesaur. fori. Ecclesiast. part. 1. c. 13. sub num. 23. Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 3. num. 18. 19. 20. & 24. Vnde delinquentem in Ecclesia, si delictum fuerit leue, gaudere illius immunitate, & propterea ab ea inuitum extrahi non posse docent Decian. d. c. 28. num. 9. in fine, vers. illud tamen, Anast. Germon. d. cap. 16. n. 81. Azeved. d. l. 3. num. 24. Azor. d. c. 9. vers. secus, Card. Tusch. verbo Ecclesia, concl. 11. num. 23. Farinac. d. tract. num. 250.

12 Vtū autem furantes in Ecclesia illius immunitate gaudere debeant; non immeritò dubitatur ab aliquibus, sed illa præualeat sententia faciens differentiam inter furantes in Ecclesia res Ecclesiæ sacras, in quo furto, sacrilegium committitur; & inter furantes in Ecclesia non res Ecclesiæ, sed alienas, in primo casu huiusmodi furantes Ecclesiastica minimè gaudere immunitate, in secundo verò maximè, docent Mar. Ital. d. lib. 1. c. 5. §. 3. à num. 75. & Farin. d. tract. num. 217. Vtū autem fur cum furto præ manibus confugiens ad Ecclesiam illius gaudeat immunitate: vide Ludonic. Correa d. part. 3. num. 29. in fine, vbi negatiuè respondet.

Ne Clerici, vel Monachi secularibus negotiis se immisceant.

TIT. L.

VPER hanc rubr. scripserunt Zabarel. Ioan. Andr. Hofst. Anan. Anchâr. Panorm. Guillelm. Durand. in breuiario aureo iuris Canon. fol. 117. Ioan. de Londris in breuiario sanctorum Canonum, fol. 177. Martin. Mesnardin epitome Decretal. fol. 154. Petr. de Rauenna in compendio iuris Canon. Dan. Venat. in analyt. methodica iuris Pontif. pag. 517. Goffed. & Hofst. in summ. huius tit. Alex. Cassan. & Anast. Germon. in paratitlis ad quinque libros Decretal. Barthol. Carthag. in exposit. tit. iuris Canon. Zypæ. in analyt. postremi iuris Ecclesiast. enarrat. pag. 330. notissimè Ioan. Honor. lib. 3. summ. Decret. omnes sub hoc tit.

S Y M M A R I V M.

- 1 Clerici & Monachi à quibus negotiis secularibus abstinere teneantur, ostenduntur.
- 2 Clerici negotia non debent exercere.

- 3 Largitionis munus vtriusque sexus Regularibus interdicta materiam qui tractent, referuntur.
- 4 Clericus non potest conducere possessiones nisi instante necessitate.
- 5 Clericus succedens conductori potest perseuerare in conductione vsque ad tempus, quo condictio durare debet.

CAP. Multa sunt. I.

Ex Concl. Mogunt.

Clerici, vel Monachi ne se immisceant negotiis secularibus hic prohibetur, & enumerantur quædam, v.g. plus iusto accipere, munera iniusta percipere, vel dare, conducere aliquem pretio pro aliquo seculari quæstu clericis prohibito, amare lites, rixas, contentiones, in placitis secularium disputare (nisi in defensionem orphanorum, aut viduarum) & esse procuratores, aut conductores rerum secularium, ioculatorum, id est, non sit ioculator turpis, verbi vel facti, iocum secularem diligere, aleas amare, ornamentum incontinentis querere, in deliciis velle viuere, gulam, vel ebrietatem sequi, pondera iniusta, vel mensuras habere, negotium etiam iustum exercere (nisi faciat huiusmodi negotium iustum propter necessitatem) habere canes, vel aues ad venandum, interesse causis superfluis, & similia. Colligant ex Ordin. Abb. antiq. Innoc. Collect. Zabar. Ioan. Andr. Burr. Henric. Hofst. Anchâr. Panorm. Vitian. in ration. lib. 3. iuris Pontif. pag. 465. Alagona in compend. iuris Canonici, pag. 553. remissuè Ximen. in concord. part. 1. & 2. extat in Conciliis editis in Concil. Moguntiaci sub Carolo Magno c. 14. & in Synodo Moguntina sub Rabano Archiepiscopo c. 13. referunt Burchard. lib. 8. Decretor. c. 9. Iuo p. 7. c. 108. & Anton. August. collect. 1. Decretal. lib. 3. tit. 37. c. 1.

Multa secularia negotia enumerantur in hoc text. à quibus iubetur Clericos & Monachos abstinere, de quorum plurimis suis in locis apud dixi, nam de illis, qui procuratoris, seu Advocati Officium in foro seculari assumunt, dixi ad cap. 1. & 2. de postulando, de dantibus, vel accipientibus munera pro iustitia administranda ad c. 2. de omni i. de vitis & honestate Clericorum, de ioculatoribus ad cap. Clerici 15. n. 2. eod. tit. de aleatoribus ad idem cap. Clerici, à n. 5. de ebriis ad c. à crapula, eod. tit. de rixosis ad c. 2. eod. tit. de habentibus iniusta pondera, & mensuras ad c. 1. de empr. & vendit.

Munera iniusta accipere. De largitione munerum vtriusque sexus Regularibus interdicta extat Constitutio 28. S. D. Clement. VII. incip. Religiosè, sub dat. Romæ 13. Kalend. Iulij 1594. quam quidem constitutionem referunt, & latè explicant Fr. Francisc. à Soussa in speciali tract. de largitione munerum, Diana resol. moral. tract. 6. de pauper. Religiosa, Ioan. Valer. de differentiis inter vtriusque forum, verbo munera, differ. 1. Barthol. à S. Faust. in thesaurum Religiosorum, lib. 8. post q. 198. illam refert, & q. 199. cum multis segg. de eius intellectu, & materia agit nouissimè Bonacina var. tract. disp. 3. de largit. munerum.

Conductores secularium rerum. Notatur ad hoc, quod Clericus non potest conducere possessiones propter cupiditatem, vt per Abb. hic num. 8. Bellet. disquisit. clerical. part. 1. tit. de disciplina clericali §. 21. m. 31. Marc. Anton. Gentuën. in practica Archiepisc. Neapol. c. 62. num. 12. Martam de iurisdic. part. 4. cent. 1. casu 3. Ioan. de Salas de contractibus, tract. 1. dub. 2. Illustriss. D. menin Roderic. à Cunha post primam huius libri impressionem à me visum in cōment. ad c. 1. n. 2. dist. 87. Potest